

Biz bazar iqtisadiyyatını vergi yolu ilə tənzimləməliyik.

Heydər ƏLİYEV

Vergilər

№ 22 (662) ■ 12 iyun 2013

www.vergiler.az

Qiyməti: 40 qəp.

Yeni Azərbaycan Partiyasının V qurultayı keçirilmişdir

Qurultay 2013-cü ilin prezident seçkilərində YAP sədri İlham Əliyevin namizədliyinin irəli sürülməsi barədə qərar qəbul etmişdir

İyunun 7-də Bakıda Yeni Azərbaycan Partiyasının (YAP) V qurultayı keçirilmişdir. Partiyanın sədri, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev qurultayda geniş nitq söyləmişdir.

Bildirilmişdir ki, bu gün ölkəmizin həyatında çox əlamətdar bir gündür - Yeni Azərbaycan Partiyasının növbəti qurultayı keçirilir. Bu, doğrudan da böyük hadisədir. Çünki Yeni Azərbaycan Partiyası ölkəmizin ictimai-siyasi həyatında həlledici rol oynayır. Partiyamızın qərarları, fəaliyyəti ölkəmizin uğurlu inkişafına güclü təsir göstərir. Yeni Azərbaycan Partiyası Azərbaycanın aparıcı siyasi qüvvəsidir, Cənubi Qafqazın ən böyük partiyasıdır.

YAP-ın 20 ildir ki, iqtidarda olduğunu deyən cənab İlham Əliyev ötən illər ərzində partiyamızın bütün seçkilərdə böyük üstünlüklə qələbə qazandığını, sözün əsl mənasında, xalq partiyası olduğunu diqqətə çatdırmışdır: «Xalqımızın bütün təbəqələri, bütün yaş qrupları partiyamızda birləşir və ölkəmizin uğurlu inkişafı üçün öz fəaliyyətini göstərirlər. Keçən qurultaydan ötən dövr ərzində partiyamız daha da güclənmişdir. Partiyamıza böyük axın vardır. Artıq partiya sıralarında 600 mindən artıq üzv vardır. Bu, özlüyündə, bir göstəricidir. Onu göstərir ki, partiyamızın məramı, ideyaları çox cəlbəedici. Xüsusilə, gənclərin partiyaya üzv olması çox sevindirici haldır və onu göstərir ki, partiyamızın fəaliyyəti də, ideyaları da, cəmiyyətdəki rolu da vətəndaşlar üçün çox cəlbəedici və partiyamızın fəaliyyəti çox böyük dəstəyə malikdir».

Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradılmasının respublikamızın müstəqillik tarixi ilə də üst-üstə düşdüyünü bildiren Prezident İlham Əliyev partiyamızın qurucusu ulu öndər Heydər Əliyevin əvəzsiz xidmətlərindən danışmışdır: «Heydər Əliyev və Yeni Azərbaycan Partiyası bizim siyasi xəttimizdir. Heydər Əliyev Yeni Azərbaycan Partiyasının, müstəqil Azərbaycan dövlətinin qurucusudur.

1992-ci ildə bu tarixi hadisə, bir daha demək istəyirəm ki, bugünkü Azərbaycan realitələrini faktiki olaraq şərtləndir-

mişdir. Çünki 1993-cü ildən başlayaraq ölkədə bütün xoşagəlməz hallara son qoyuldu, sabitlik yarandı, vətəndaş müharibəsinə son qoyuldu, inkişaf, sabitlik, quruculuq, dövlətçilik dövrü başlandı. Yeni Azərbaycan Partiyasının əsas ideoloji dayaqları müstəqillikdir, azərbaycançılıqdır, müasirlikdir, inkişafdır, sosial rifahdır, iqtisadi və siyasi islahatlardır. Ulu öndərin rəhbərliyi ilə Azərbaycan on il ərzində böyük və şərəfli yol keçmişdir. 1993-2003-cü illər ölkəmizdə sabitlik və inkişaf illəri kimi yadda qaldı, tarixdə qaldı. Bu illər ərzində dövlətçiliyin əsasları qoyuldu. Azərbaycan dünya birliyinə özünü təqdim edə bilmişdir».

YAP-ın öz fəaliyyətini həm ölkə daxilində, həm beynəlxalq müstəvidə genişləndirdiyini bildiren dövlətimizin başçısı 2003-cü ildən sonra Azərbaycanın uğurlu inkişafının davam etdiyini, bu inkişafın təmin edilməsində Yeni Azərbaycan Partiyasının çox böyük rolunun olduğunu diqqətə çatdırmışdır. Qeyd olunmuşdur ki, 2003-cü il ölkəmiz üçün bir sınaq ili idi. Həm dövlətçiliyimizin əsaslarının nə qədər güclü olduğunu, elə bil ki, tarix sınaıyrdı, eyni zamanda, Yeni Azərbaycan Partiyasının öz liderinə, dövlətçiliyə nə qədər sadıq olduğunu tarix

sınaqdan keçirirdi: «Bütün bu sınaqlardan bizim partiyamız üzünə çıxdı. Bütün bu sınaqlardan biz daha da güclənmiş şəkildə çıxa bildik.

2003-cü ildə, demək olar ki, Azərbaycanın gələcək uğurlu inkişafı müəyyən edilirdi: ya inkişaf yolu ilə gedəcəyik, ya da yenə tənəzzülə uğrayacağıq. Yenə də mənfur qüvvələr Azərbaycanın iqtidarını zəbt edəçəkəldilər, necə ki, 1992-ci ilin may ayında onu zəbt etmişdilər. Yeni bu iki istiqamət arasında seçim, necə deyirlər, ortada idi. Yeni Azərbaycan Partiyasının mütəşəkkil fəaliyyəti, öz liderinə sədaqəti, Azərbaycan xalqının bu siyasətə verdiyi dəstək hesabına Azərbaycan inkişaf yolunu seçdi və son on il ərzində bu inkişaf yolu ilə uğurla irəliləyib gəlir».

Prezident İlham Əliyev bildirmişdir ki, Yeni Azərbaycan Partiyası siyasi sistemimizin ən əsas sütunudur və ən böyük təsirə malik olan partiyadır. Ölkəmizdə siyasi islahatların dərinləşməsinə də Yeni Azərbaycan Partiyasının xüsusi rolu və məsuliyyəti vardır. «Biz on il ərzində iqtisadi islahatların aparılması ilə dünyanın ən sürətli iqtisadi inkişafına nail ola bilmişik. İkinci belə ölkə tapılmaz ki, on il ərzində iqtisadiyyat üç dəfədən çox artsın və bütün başqa statistik

göstəricilər də ən yüksək səviyyədə olsun», - deyən dövlətimizin başçısı hazırda çox böyük iqtisadi təşəbbüslərin irəli sürüldüyünü, islahatların aparıldığını qeyd etmişdir: «Əlbəttə, bu realıq bizə imkan verir ki, gələcəyə nikbinliklə baxaq, öz gələcəyimizi planlaşdıraraq və biz gələcəyimizi planlaşdırırıq. Artıq biz «Azərbaycan 2020: gələcəyə baxış» İnkişaf Konsepsiyasının həyata keçirilməsi ilə məşğulduq. Biz gələcəyə baxırıq. Bu gün Azərbaycanda icra edilən layihələr gələcəyə yönəldilibdir. Biz elə etməliyik ki, bundan sonra da onilliklər ərzində ölkəmizin uğurlu, dayanıqlı inkişafı təmin edilsin».

...Tədbirdə YAP Səbail rayon təşkilatının sədri Zahid Qaralov, YAP Naxçıvan Muxtar Respublikası Heydər Əliyev adına Gənclər Birliyinin üzvü Ayten İsmayılova, Laçın rayon Ağsaqqallar Şurasının sədr müavini Əmirxan Zeynalov, Milli Məclisin deputatı Yevdə Abramov çıxış edərək partiya quruculuğu sahəsində görülən işlərdən, gənclərin partiya sıralarında fəal rəhbərlikdən bəhs etmişlər.

YAP-ın V qurultayının qərarına əsasən İlham Heydər oğlu Əliyev yenidən partiyamızın sədri seçilmişdir. YAP-ın sədr müavini-icra katibi Əli Əhmədov 2013-cü ilin prezident seçkilərində partiyamızın

sədri İlham Əliyevin namizədliyinin irəli sürülməsi barədə qurultayın qərar layihəsini təqdim etmişdir.

Sonra YAP-ın Siyasi Şurasının 90 nəfərdən ibarət üzvləri və 21 nəfərlik İdarə Heyətinin tərkibi seçilmişdir.

Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyeva, YAP-ın icra katibi Əli Əhmədov, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının prezidenti Akif Əlizadə, Baş nazirin müavini, Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Əli Həsənov YAP sədrinin müavini, Əli Əhmədov yenidən YAP-ın icra katibi, Siyavuş Novruzov və Mübariz Qurbanlı isə icra katibinin müavini seçilmişlər. Eyni zamanda, partiyamızın 15 nəfərdən ibarət mərkəzi nəzarət-təftiş komissiyasının tərkibi seçilmişdir.

Yeni Azərbaycan Partiyasının sədri, Prezident İlham Əliyev qurultayda yekun nitqi söyləmişdir. Qeyd olunmuşdur ki, yeni seçilən Siyasi Şura, partiyamızın İdarə Heyətinin üzvləri, partiya sədrinin yeni müavini YAP-ın işinə öz töhfələrini verəcəklər. «Biz hamımız bundan sonra da çalışmalıyıq ki, partiyamız daha güclənsin və Yeni Azərbaycan Partiyası qarşıda duran bütün vəzifələri bundan sonra da uğurla yerinə yetirsin, onları icra etsin», - deyən Prezident İlham Əliyev ona göstərilən yüksək etimada görə Yeni Azərbaycan Partiyasına minnətdarlığını bildirmiş, bundan sonra da partiyamızın işində fəal iştirak edəcəyini, Azərbaycanın uğurlu inkişafını təmin edəcəyini bildirmişdir: «Bu, böyük etimaddır, böyük məsuliyyətdir. Mən bunu dərk edirəm və son 10 il ərzində çalışmışam ki, bu etimadı doğruldum. Çalışmışam ki, öz işimlə, öz fəaliyyətimlə ulu öndər Heydər Əliyevin qoyduğu siyasətə öz töhfəmi verim. Mənim bir məqsədim, bir amalım vardır. Bu, güclü Azərbaycan dövlətidir. Ulu öndərin bizə miras qoyduğu dövlətçiliyi möhkəmləndirmək, iqtisadiyyatı inkişaf etdirmək, Azərbaycanın beynəlxalq mövqelərini möhkəmləndirmək mənim əsas vəzifələrimdir və son 10 il ərzində çalışmışam ki, bütün istiqamətlər üzrə ölkəmizin uğurlu inkişafını təmin edim».

Milli-mənəvi dəyərlərimizə daha bir töhfə

İyunun 7-də Prezident İlham Əliyev və xanımı Mehriban Əliyeva Azərbaycan Milli İncəsənət Muzeyinin yeni keçid korpusunun açılışında iştirak etmişlər.

Dövlətimizin başçısına məlumat vermişdir ki, yeni korpus Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin sifarişilə orijinal layihə əsasında inşa olunmuşdur. İnşaat zamanı milli memarlıq ənənələri ilə müasir üslubun bir-birini üzvi şəkildə birləşməsinə xüsusi diqqət yetirilmişdir. Birinci mərtəbədəki fotostenddə tikintinin gedişi və inşaat işlərindən sonrakı vəziyyəti əks etdirən fotolar yerləşdirilmişdir.

Azərbaycan Milli İncəsənət Muzeyinin yeni korpusunun müəmməl layihə əsasında inşa olunması ölkəmizdə həyata keçirilən yenidənqurma işlərinin geniş miqyasını və keyfiyyətini göstərir. Burada milli memarlıq elementləri ilə yanaşı, beynəlxalq təcrübədən də geniş istifadə olunmuşdur. İşıqlandırma sistemi də müasirliyi ilə diqqəti cəlb edir. Foyedə nümayiş etdirilən qədim Şamaxının Xınıslı yaşayış məntəqəsində aparılan arxeoloji qazıntılar zamanı tapılan, eramızın I-III əsrlərinə aid olan insan fiqurları Azərbaycanada heykəltəraşlığının çox qədim tarixə malik olduğunu sübut edir. Laçın rayonundan tapılan at formalı mezar daşı

isə eramızın XVI əsrinə aiddir. Buradakı artkəşk də muzeyə gələnlərin böyük marağına səbəb olacaqdır. Satış üçün nəzərdə tutulan, bir neçə dildə yazılan və müxtəlif mövzuları əhatə edən sənədlər kitablar da maraqa doğurur. Yeni korpusun metal fondunda qiymətli metallardan hazırlanmış müxtəlif incəsənət nümunələri saxlanılır.

Buradakı rəngkarlıq bölməsində Azərbaycan, Qərbi Avropa, Rusiya və Şərqi rəssamlarının müxtəlif dövrlərə aid 3000-dən çox nüfəs sənət incisi mühafizə olunur. Qrafika fondundakı sayı 6000-ə çatan yüksək sənət nümunələri də Azərbaycan, Qərbi Avropa və Rusiya rəssamlarına

məxsusdur. Bu fondlarda Finlandiya istehsalı olan ən müasir avadanlıq quraşdırılmışdır.

Dövlətimizin başçısı və xanımına muzeyin ekspozisiyasının müxtəlif bölmələrində yerləşən eksponatlar barədə məlumat vermişdir. Muzeydə dünya bədii irsində görkəmli yerlərdən birini tutan Azərbaycan incəsənəti zəngin kolleksiyası ilə təmsil olunmuşdur. Qobustanın qayaüstü rəsmləri, Mingəçevirin zoomorf qabları, milli miniatur rəssamlıq əsərləri, çeşidli, bənzərsiz xalçalar, keramika və bədii metal nümunələri Azərbaycan incəsənətinin qədimliyinin və misilsiz bədii dəyərinin əyani sübutudur. Buradakı daş kitabələrin hər biri

qədim tariximizin öyrənilməsi baxımından tutarlı mənbədir. Muzeydəki orta əsrlərə aid dekorativ incəsənət nümunələri də böyük maraqa doğurur.

Muzeydə ulu öndər Heydər Əliyevin 90 illik yubileyi münasibətilə sərgi təşkil olunmuşdur. Ümummilli liderin 1998-ci ildə yaradılan özəmətli portreti diqqəti xüsusi cəlb edir. Ulu öndərin Azərbaycanın mədəniyyəti, incəsənətinə hərtərəfli diqqət və qayğısını əks etdirən eksponatlar da böyük maraqa doğurur.

Sonra Prezident İlham Əliyev və xanımı Mehriban Əliyeva Səttar Bəhlulzadə, Tağı Tağıyev, Nadir Əbdürrəhmanov, Xəlilə Səfərova, Baba Əliyev, Toğrul

Nərimanbəyov, Oqtay Sadıqzadə, Tahir Salahov və digər görkəmli rəssamların kətan üzərində yağlı boya ilə çəkdikləri rəsm əsərlərinə baxmışlar. Muzeyin ekspozisiyasının buradakı bölmələrində Azərbaycan ilə yanaşı, Qərbi Avropa və Rusiyanın tanınmış rəssam və heykəltəraşlarının müxtəlif əsərləri də yer almışdır.

Bu il Azərbaycan Milli İncəsənət Muzeyinin Niyazi, 9 ünvanında yerləşən digər korpusunda əsaslı yenidənqurma, təmir və bərpa işlərinə başlanacaqdır.

Yeni korpusla tanış olan Prezident İlham Əliyev müvafiq tapşırıqlarını vermiş və muzeyin kollektivinə uğurlar arzulamışdır.

2 | Bakıda OECD-nin seminarı keçirilir

3 | Jurnalist yazıları müsabiqəsinin nəticələri açıqlanmışdır

4 | Vergi ödəyicilərinin hüquqlarının müdafiəsi daim diqqət mərkəzindədir

5 | Xilaskarlıq və quruculuq missiyası

Bakıda OECD-nin «Çoxmilli müəssisələrin auditi» mövzusunda seminarı keçirilir

İyunun 10-da Bakıda İqtisadi Əməkdaşlıq və İnkişaf Təşkilatı (OECD) və Azərbaycan Respublikası Vergilər Nazirliyinin birgə təşkilatçılığı ilə «Çoxmilli müəssisələrin auditi» mövzusunda seminar öz işinə başlamışdır. Seminarda OECD katibliyinin, Niderland Krallığı və İsveç Krallığının vergi orqanlarının ekspertləri, Azərbaycan, Türkiyə, Belarus, Ukrayna və Gürcüstanın vergi orqanlarının nümayəndələri iştirak edirlər.

Vergilər nazirinin müavini, 3-cü dərəcəli dövlət vergi xidməti müşaviri Sahib Ələkbərov açılış

mərasimində tədbir iştirakçılarını salamlayaraq bildirmişdir ki, İqtisadi Əməkdaşlıq və İnkişaf Təşkilatı ilə çoxşaxəli əməkdaşlıq bir sıra sahələrdə, o cümlədən korrupsiyaya qarşı mübarizə, şəffaflığın artırılması, davamlı iqtisadi inkişafın və səmərəli vergi inzibatiçiliğinin təmin olunması kimi ciddi məsələləri əhatə edir: «Biz vergi inzibatiçiliği sahəsində beynəlxalq təcrübənin öyrənilməsinə, beynəlxalq və regional təşkilatlar, həmçinin digər dövlətlərin vergi orqanları ilə əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsinə, o cümlədən ölkəmizin prioritetlərinə uyğun olaraq OECD ilə də sistemli əməkdaşlığın dərindən inkişafına xüsusi əhəmiyyət veririk. OECD tərəfindən vergi inzibatiçiliğinin müxtəlif sahələrini əhatə edən tədbirlərdə bizim əməkdaşlarımız müntəzəm iştirak edirlər. Bu tədbirlərdə iştirakın nəticəsi olaraq, öyrənilən təcrübələr və irəli sürülən təkliflər geniş təhlil edilir və həmin təcrübələrin Azərbaycanın bugünkü reallıqlarına uyğun olanlarını öz işimizdə tətbiq etməyə çalışırıq».

İki il əvvəl OECD-nin Vergi Siyasəti və İnzibatiçiliği Mərkəzinin sabiq direktoru cənab Ceffri Ouensin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətinin Azərbaycanı səfər edərək ölkəmizin vergi sistemi ilə yaxından tanış olduğunu diqqətə çatdıran Sahib Ələkbərov qeyd etmişdir ki, yaxın vaxtlarda Mərkəzin hazırkı direktoru Paskal Sent-Amanın da Bakıya səfəri gözlənilir, Vergilər Nazirliyi ilə İqtisadi Əməkdaşlıq və İnkişaf

Təşkilatı arasında əməkdaşlıq fəaliyyəti üzrə Anlaşma Memorandumunun imzalanması nəzərdə tutulur.

Azərbaycan iqtisadiyyatının sürətlə inkişaf etdiyini və son 10 ildə ölkəmizdə ümumi daxili məhsulun (ÜDM) 3 dəfə artdığını vurğulayan nazir müavini növbəti 10 ildə ÜDM-in indiki həcmindən 2 dəfə artacağını gözləndiyini bildirmişdir. Qeyd olunmuşdur ki, belə yüksək tempdə inkişaf edən iqtisadiyyatın tələblərinə adekvat olan vergi inzibatiçiliğini təmin etmək üçün beynəlxalq təcrübənin, o cümlədən vergi sahəsində ən uğurlu təcrübələrin və innovasiyaların öyrənilməsi və tətbiqi xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. OECD-nin Bakı şəhərində təşkil edilən ilk tədbiri daha sıx, səmərəli və qarşılıqlı fayda gətirən əməkdaşlığın əsasını qoyacaq. Türkiyə, Belarus, Ukrayna və Gürcüstanın vergi orqanları əməkdaşlarının iştirak etdiyi seminar beynəlxalq vergi yoxlamaları ilə məşğul olan auditorların tanışlıqları hüquqi və praktiki məsələlərlə bağlı ən yaxşı təcrübələri və çoxmilli müəssisələrin vergi əməliyyatlarına vahid yanaşmanı müəyyən etmək məqsədini daşıyır.

OECD-nin Qlobal Əlaqələr Departamentinin baş məsləhətçisi Ubaldo Qonzalez təşkilatın Vergi Siyasəti və İnzibatiçiliği Mərkəzinin fəaliyyəti barədə məlumat vermişdir. Bildirilmişdir ki,

İqtisadi Əməkdaşlıq və İnkişaf Təşkilatının vergitutma üzrə tərəfdaşlıq proqramının əsas məqsədlərindən biri global iqtisadi inkişafın təşviqi edilməsidir. Proqramın məqsədləri ölkələrin vergi strukturlarının möhkəmləndirilməsinə yardım etmək, beynəlxalq ticarət və xarici investisiyaların axınını təşviq etməkdir. Program vergi sahəsində inkişafı və ən yaxşı təcrübələrdən istifadə olunmasını dəstəkləyən OECD və qeyri-OECD ölkələrini dialoqa cəlb edir. Bu müstəvidə vergi orqanlarının transmilli müəssisələrlə necə işləməsi fundamental əhəmiyyət kəsb edir. Tədbirin qarşıya qoyduğu hədəf beynəlxalq əlaqələr sahəsində çalışan auditorların qarşılıqlı hüquqi və praktik problemlərinin aradan qaldırılması və müzakirə edilməsidir.

Cənab Qonzalez dünyada qlobal miqyaslı mövzuları öz gündəliyinə daxil edən OECD çərçivəsində vergi münasibətlərinin tənzimlənməsi, vergitutma ilə bağlı yeni yanaşmalar, transmilli şirkətlərdə vergi auditi sahəsində beynəlxalq əməkdaşlıq, vergi orqanları əməkdaşlarının bu prosesə cəlb edilməsi barədə məlumat vermişdir. Qeyd olunduğuna görə, qurum il ərzində transfert qiymətlərini dair 5-6 tədbir keçirir. Azərbaycan bu tədbirlərdə yaxından iştirak edir, OECD-nin irəli sürdüüyü təşəbbüsləri dəstəkləyir. Xüsusilə də transfert qiymətləri ilə əlaqədar məsələdə Azərbaycanın fəal iştirakı, transmilli şirkətlərin vergidən yayınmasına qarşı təsirli mübarizə tədbirlərində qətiyyətli mövqə nümayiş etdirməsi bir sıra ölkələrə örnək ola bilər. Vurğulanmışdır ki, hazırda Azərbaycanın və inkişaf etməkdə olan bəzi ölkələrin bu sahədəki fəaliyyəti «Böyük İyirmilik» dövlətləri ilə müqayisəolunacaq səviyyədedir.

İsveç Vergi Agentliyinin auditoru Jan Montelius transfert qiymətləndirmə sahəsi və onunla bağlı vergi siyasətinin inkişaf istiqamətləri üzrə global problemlərə toxunmuşdur. Qeyd etmişdir ki, hazırda bir çox ölkələrdə şirkətlər transfert qiymətlərindən istifadə edirlər. Son illərdə dünya iqtisadiyyatının qloballaşması və milli iqtisadiyyatların inteqrasiyası dün-

ya ticarətində şirkətlərin rolunu kifayət qədər artırıb. Şirkətlərin böyüməsi, eyni zamanda, vergi orqanlarına həmin şirkətlərin gəlir və xərclərini düzgün müəyyən

etməkdə, eləcə də vergitutma ilə bağlı digər sahələrdə bəzi problemlər yaradır. Bir çox şirkətlər aparılan əməliyyatları əvvəlcədən planlaşdırır və müxtəlif sxemlərdən istifadə edərək vergidən yayınırlar. Bu gün vergi orqanlarının vergidən yayınma ilə mübarizə strategiyasının əsas istiqamətlərindən biri transfert qiymətlərinə nəzarət mexanizmlərinin tətbiqi ilə bağlıdır və bu sahədə yeni mexanizmlərə ehtiyac var. Transfert qiymətlərindən istifadə etməklə vergidən yayınma hallarına Avropanın, demək olar ki, bütün ölkələrində rast gəlinir. Həmin dövlətlərdə bununla bağlı mübarizədə müxtəlif metodlardan istifadə olunur. Ona görə də OECD mübarizə metodlarının yeni qiymətləndirmə sahəsi və onunla bağlı hesab edir. Dünyada beynəlxalq şirkətlər tərəfindən transfert qiymətlərini tətbiq etməklə vergidən yayınma halları ilə əlaqədar tranzaksiya xərcləri, transfert qiymətlərində qarşılıqlı asılı şəxslərin statusu və digər müasir iqtisadi anlayışlar daha dərindən mənim-

sənilməlidir.

J. Montelius transmilli müəssisələrin vergidən yayınmasının qarşısının alınması üçün üzv ölkələrin vergi administrasiyalarının bu istiqamətdə sıx əməkdaşlığının vacib olduğunu da diqqətə çatdırmışdır.

Niderland Vergi və Gömrük Administrasiyasının auditoru Peter Oostdijk transmilli şirkətlərin gizli əməliyyatları sayəsində vergitutma ilə bağlı bir çox problem-

lərin yarandığını diqqətə çatdıraraq qeyd etmişdir ki, transfert qiymətləndirmə sahəsində mövcud vəziyyətin dərindən təhlil olunmasına və bir sıra standartların hazırlanmasına ehtiyac var.

Azərbaycan Respublikası Auditorlar Palatasının sədri Vahid Novruzov OECD-nin təşkil etdiyi bu cür tədbirin əhəmiyyətini vurğulayaraq qeyd etmişdir ki, Vergilər Nazirliyi beynəlxalq təşkilatlarla əməkdaşlığa və dialoqa açıq olan

qurum kimi bu sahədə də böyük nailiyyətlər qazanıb. Vergi auditi, xüsusilə də elektron auditlə bağlı tətbiq olunan ən qabaqcıl və innovativ vasitələr, yeni texnologiyalardan istifadə nazirliyin müasir idarəetmə modellərinə böyük üstünlük verdiyini göstərir. Auditorlar Palatası ilə nazirlik arasında imzalanmış əməkdaşlıq sənədində imzalanmış əməkdaşlıq sənədinin təfərrifatı auditlə bağlı birgə fəaliyyətinə böyük töhfə verdiyini diqqətə çatdıran V. Novruzov daim nazirliyin dəstəyini hiss etdiklərini və ən müasir təcrübələrin öyrənilməsinin mühüm nəticələr verəcəyini ümidvar olduğunu bildirmişdir.

Vergilər Nazirliyinin Vergi siyasəti və strateji araşdırmalar Baş İdarəsinin idarə rəisi İmran Qarayev tədbir iştirakçılarını ölkəmizin vergi sistemi və bu sahədə aparılan islahatlarla tanış etmişdir.

İyunun 14-dək davam edəcək seminarda transmilli şirkətlərin vergiyə cəlb edilməsi, auditin aparılmasının müasir metodları, vergi planlaşdırılması və vergi orqanları ilə əlaqələrin qurulması istiqamətində mövcud olan milli və beynəlxalq təcrübələr ətrafında müzakirələr aparılacaqdır.

Elbrus CƏFƏRLİ

Vergi daxilolmaları

Yanvar-may aylarında Vergilər Nazirliyi tərəfindən dövlət büdcəsinə vergi daxilolmalarının həcmi 2 milyard 911 milyon 239 min manat təşkil etmişdir

Bu məbləğin 42,6%-i mənfəət vergisinin, 22%-i əlavə dəyər vergisinin, 11,2%-i fiziki şəxslərin gəlir vergisinin, 7,4%-i aksizlərin, 16,8%-i isə digər vergilərin payına düşür.

Qeyri-neft-qaz sektoru üzrə büdcəyə 1 milyard 494 milyon 642,1 min manat vəsait daxil

olmuşdur. Yanvar-may aylarında respublika üzrə 34 min 901 vergi ödəyicisi, o cümlədən elektron qaydada 24 min 821 (71,1%) vergi ödəyicisi qeydiyyatda alınmışdır. 1 iyun 2013-cü il tarixə qeydiyyatda olan vergi ödəyicilərinin ümumi sayı 512 min 114 olmuşdur. 2013-cü ilin yanvar-may ayları ərzində respublika üzrə elektron formada göndərilmiş bəyannamələrin xüsusi faizi 91,1% təşkil etmişdir.

Canlı rejimdə vergi ödəyicilərindən daxil olan sual xarakterli müraciətlərin 98,3%-i müfəttiş-operatorlar tərəfindən dərhal, 1,7%-i isə sual vərəqəsi tərtib edilərək araşdırıldıqdan sonra cavablandırılmışdır. Müraciətlərin 73,7%-i Bakı şəhərindən, 11,1%-i mobil operatorlardan, qalanı isə ölkənin müxtəlif bölgələrindən daxil olmuşdur.

bətən 20,2% artmışdır. Ötən dövr ərzində vətəndaşlardan şikayət (ərizə) və məlumat xarakterli 578 müraciət qəbul edilərək müvafiq ünvanlara göndərilmişdir. Canlı rejimdə vergi ödəyicilərindən daxil olan sual xarakterli müraciətlərin 98,3%-i müfəttiş-operatorlar tərəfindən dərhal, 1,7%-i isə sual vərəqəsi tərtib edilərək araşdırıldıqdan sonra cavablandırılmışdır. Müraciətlərin 73,7%-i Bakı şəhərindən, 11,1%-i mobil operatorlardan, qalanı isə ölkənin müxtəlif bölgələrindən daxil olmuşdur.

Çağrı Mərkəzinə müraciətlərin sayı artmışdır

2013-cü ilin yanvar-may aylarında Vergilər Nazirliyinin «195» Çağrı Mərkəzi tərəfindən 124 min 605 müraciət cavablandırılmış, vergi ödəyicilərinə 208 min 798 sayda məsaj göndərilərək onların məlumatlandırılması təmin edilmişdir.

Daxil olmuş müraciətlərin 79 min 540-ı canlı rejimdə müfəttiş-operatorlar, 45 min 65-i səsli menyu vasitəsilə elektron operator tərəfindən cavablandırılmışdır. Müfəttiş-operator-

lar tərəfindən cavablandırılmış suallar arasında vergi növləri (14,4%), elektron xidmətlər (18,8%), hesabatlar və onların doldurulma qaydaları (13,5%), qeydiyyat (11,2%) barədə suallar, səsli menyu vasitəsilə qəbul edilmiş müraciətlər arasında isə vergi növləri (56,5%) və dövlət büdcəsinə olan vergi borcları (26,1%) barədə müraciətlər üstünlük təşkil etmişdir.

Hesabat dövrü ərzində canlı əlaqə zamanı müfəttiş-operatorlar tərəfindən cavablandırılmış müraciətlərin sayı 2012-ci ilin müvafiq dövrünə nis-

Qanun pozucularına qarşı tədbir görülür

2013-cü ilin may ayı ərzində əhali ilə nağd pul hesablaşmalarının aparılması qaydalarına riayət olunması, nəzarət-kassa aparatlarından istifadə, vergi orqanlarında uçota durmadan fəaliyyət göstərən vergi ödəyicilərinin aşkarlanması və s. kimi operativ nəzarətin əhatə funksiyalarına daxil olan məsələlər üzrə vergi orqanları tərəfindən keçirilmiş tədbirlər zamanı 5823 vergi ödəyicisində qanunvericiliyin pozulması faktları aşkar edilmişdir.

2625 vergi ödəyicisi tərəfindən nağd hesablaşmaların aparılması qaydalarının pozulduğu, 970 ver-

gi ödəyicisi tərəfindən qanunla nəzərdə tutulmayan valyutanın ödəniş vasitəsi kimi qəbul olunduğu, valyutanın ticarət, iaşə və xidmət müəssisələrində qanunsuz olaraq alınıb-satıldığı və ya dəyişdirildiyi, 344 vergi ödəyicisinin vergi orqanlarında uçota durmadan fəaliyyət göstərdiyi, 1151 vergi ödəyicisinin xüsusi razılıq (lisenziya) tələb olunan fəaliyyət növləri ilə belə razılıq (lisenziya) almadan məşğul olduğu müəyyən edilmişdir.

Operativ nəzarət tədbirləri zamanı 489 vergi ödəyicisi tərəfindən 769 nəfər fiziki şəxsin əmək müqaviləsi bağlamadan işə cəlb edildiyi, 200 vergi ödəyicisi tərəfindən fərqlənmə nişanı olmadan avtomobil nəqliyyatı ilə səmişin daşdığı, 44 vergi ödəyicisində aksiz markaları ilə müvafiq qaydada markalanmamış 1526 ədəd mal olduğu aşkarlanmışdır.

Bakıda Beynəlxalq sərgi və konfrans keçirilmişdir

4-7 iyun tarixində Bakı Ekspo Mərkəzində «Xəzər Neft və Qaz» beynəlxalq sərgi və konfransı keçirilmişdir. Beynəlxalq sərgidə Vergilər Nazirliyinin təqdim etdiyi pavilyon ilə iştirakçıların və qonaqların böyük marağına səbəb olmuşdur. Vergi ödəyicilərinə xidmət idarəsinin əməkdaşları tərəfindən iştirakçılara məlumat xarakterli kitabçalar təqdim edilmiş, yerli və xarici sahibkarları maraqlandıran suallara cavab verilmişdir.

Jurnalist yazıları müsabiqəsinin nəticələri açıqlanmışdır

İyunun 10-da Beynəlxalq Mətbuat Mərkəzində Azərbaycan Mətbuat Şurası və «Vergilər» qəzetinin təşkilatlığı ilə «Heydər Əliyev və Azərbaycanda vergi siyasəti» mövzusunda keçirilmiş fərdi jurnalist yazıları müsabiqəsinin nəticələri açıqlanmışdır.

Tədbiri giriş sözü ilə açan Azərbaycan Mətbuat Şurasının sədri Əflatun Amaşov 90 illik yubileyi respublikada və onun hüduqlarından kənarında yüksək səviyyədə qeyd olunan Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyevin dövlət və xalq qarşısındakı özətsiz xidmətlərindən danışıb. Qeyd etmişdir ki, ulu öndərin çox çətin və mürəkkəb mərhələdə böyük faciələrdən qoruyaraq davamlı inkişaf yoluna çıxardığı müstəqil Azərbaycan dövləti bu gün milli mənafehlərə cavab verən inkişaf strategiyası həyata keçirir, yeni iqtisadi sistemin formalaşması, respublika iqtisadiyyatının dünya iqtisadiyyatına inteqrasiyası yolunda uğurlu addımlar atır. Azərbaycanın formalaşmış milli iqtisadi inkişaf modelinin ümummilli lider Heydər Əliyevin adı ilə bağlı olduğunu vurğulayan Ə.Amaşov böyük stratejin Azərbaycanı müdərəqqi vergi sisteminin formalaşdırılmasında və bu sahədə həyata

Ulu öndər Heydər Əliyevin əsasını qoyduğu vergi islahatları özünün dinamizmi və müdərəqqi səciyyə daşması, vergi ödəyicilərinin maraq və mənafehlərini dolğun şəkildə əks etdirməsi ilə böyük uğur qazanmışdır

kə jurnalistlərinin fəallığını yüksək qiymətləndirmişdir. Qeyd edilmişdir ki, müsabiqə üçün seçilmiş mövzular mahiyyətcə ictimaiyyətin maarifləndirilməsinə, eləcə də ölkə başçısının hökumət qurumları, o cümlədən Vergilər Nazirliyi qarşısında müəyyənləşdirdiyi vəzifələrlə bağlı məlumatlandırılmasına xidmət etmişdir: «Müsabiqə «Heydər Əliyevin iqtisadi inkişaf strategiyasında vergi siyasəti»,

nı, nağdsız dövrüyyənin həcmünün artırılmasını və əmək münasibətlərinin rəsmiləşdirilməsini hökumət qarşısında ciddi vəzifələrdən biri kimi müəyyənləşdirmişdir. Kifayət qədər oxucu auditoriyası, habelə ictimai rəyə təsir imkanları olan qəzetlərdə, habelə internet portallarında bu mövzularda çoxsaylı yazıların dərc olunması əhəlinin maarifləndirilməsi baxımından mühüm əhəmiyyət kəsb edir».

yi qeyd edilmişdir. Birinci yerin qalibləri üçün 800, ikinci yerin mükafatçıları üçün 500, üçüncü yerin mükafatçıları üçün 300 manat məbləğində pul mükafatı nəzərdə tutulmuşdur. «Vergilər» qəzetinin baş redaktoru Anar Əliyev qeyd etmişdir ki, müsabiqənin ilk dəfə keçirildiyi, habelə jurnalistlərin zəhməti nəzərə alınaraq bütün jurnalistlərin mükafatlandırılmasına qərar verilmişdir.

Sonda qaliblər Azərbaycan Mətbuat Şurasının və «Vergilər» qəzetinin xüsusi diplomları və pul mükafatları təqdim olunmuşdur.

Müsabiqədə I yerə layiq görülmüş «Azərbaycan» qəzetinin əməkdaşı Elnur Hacıyev Vergilər Nazirliyinin çəvik və müdərəqqi iş üslubuna malik, habelə mətbuatla qarşılıqlı faydalı əməkdaşlığa açıq dövlət qurumlarından biri olduğunu diqqətə çatdırmışdır. Bildirmişdir ki, belə müsabiqələrin keçirilməsi nazirliklə kütləvi informasiya vasitələri arasında səmərəli əməkdaşlığın möhkəmləndirilməsi, böyük ictimai maraq kəsb edən jurnalist araşdırmalarının stimullaşdırılması baxımından mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

«Üç nöqtə» qəzetinin əməkdaşı Şaiyyəddin Əliyev müsabiqənin qalibi olmasından qürur hissi keçirdiyini demiş, belə həvəsləndirici layihələrin gələcəkdə də davam etdirilməsi arzusunı ifadə etmişdir. Qeyd olunmuşdur ki, bu cür müsabiqələr insanların diqqətinin onların maraq və mənafehləri ilə bağlı aktual məsələlərə yönəldilməsi baxımından vacibdir.

Həvəsləndirici mükafata layiq görülmüş «Xalq qəzeti»nin əməkdaşı Tahir Aydınoglu isə müsabiqədə iştirak edən jurnalistlərin əməyinə verilən qiymətə görə minnətdarlığını bildirmişdir.

Samir MUSTAFAYEV

keçirilən islahatların vahid strategiyasının müəyyənləşdirilməsindəki xidmətlərindən söz açmışdır: «Ulu öndər Heydər Əliyevin əsasını qoyduğu vergi islahatları özünün dinamizmi və müdərəqqi səciyyə daşması, vergi ödəyicilərinin maraq və mənafehlərini dolğun şəkildə əks etdirməsi ilə böyük uğur qazanmışdır. Bu da təsadüfi deyildir ki, hazırda Azərbaycan çəvik vergi modelinə malik ölkə kimi tanınır. Nazirliyin ən yeni texnologiyalar əsasında həyata keçirdiyi islahatlar hazırda Avropa məkanında yüksək qiymət alır».

Qeyd olunmuşdur ki, keyfiyyətə yeni mərhələdə Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə uğurla davam etdirilən, dinamik iqtisadi inkişaf prosesinə sanballı töhfə olan bu islahatların cəmiyyətə gəniş şəkildə və tam mahiyyəti üzrə çatdırılmasında kütləvi informasiya vasitələrinin də üzünə mühüm vəzifələr düşür. Bildirilmişdir ki, «Vergilər» qəzeti və Azərbaycan Mətbuat Şurasının təşkilatlığı ilə may ayının 1-dən 24-dək keçirilmiş yazı müsabiqəsi ölkə jurnalistlərini zamanın çağırışı ilə bağlı aktual mövzular ətrafında müstəqil tədqiqatlar aparmağa həvəsləndirmişdir.

Tədbirdə çıxış edən «Vergilər» qəzetinin baş redaktoru Anar Əliyev bildirmişdir ki, ümummilli lider Heydər Əliyevin 90 illik yubileyinə həsr olunmuş yazı müsabiqəsinin təşkilində məqsəd müasir vergi sistemi ilə bağlı yeniliklərin, habelə qarşıda duran əsas hədəflərin cəmiyyətə çatdırılmasında peşəkər jurnalist yaradıcılığının stimullaşdırılmasıdır. Üç mühüm istiqamət üzrə keçirilmiş müsabiqəyə ümumilikdə 44 yazının təqdim olunduğunu deyən baş redaktor ölkə

«Nağdsız ödəniş sisteminin inkişaf perspektivləri», «Əmək müqaviləsi: gələcəyə təminat» mövzularında keçirilmişdir. Müsabiqəyə birinci istiqamət üzrə 20, ikinci istiqamət üzrə 12, üçüncü istiqamət üzrə 12 yazı təqdim edilmişdir. Kifayət qədər aktual mövzuları əhatə edən müsabiqə Azərbaycanın iqtisadi inkişafının keyfiyyətə yeni mərhələsində Vergilər Nazirliyi və digər dövlət qurumları qarşısında duran prioritetləri özündə ehtiva etmişdir. Möhtərəm Prezident İlham Əliyev son illərdə ölkədə nağdsız ödəniş sisteminin inkişafı

Qeyd olunmuşdur ki, müsabiqə yazıları peşəkər ekspertlər tərəfindən qiymətləndirilmiş, əvvəlcədən elan edilmiş şərtlərə müvafiq olaraq mövzunun əhatəliliyi, jurnalist araşdırması, əsaslandırma, materialın oxucu üçün informasiyalıq səviyyəsi, dil-üslub xüsusyyətləri, bədii-estetik ifadəsi, habelə jurnalist obyektivliyi, qərəzsizliyi, tərəfsizliyi kimi mühüm meyarlar nəzərə alınmışdır.

Hər üç istiqamət üzrə 3 nəfər - ümumilikdə 9 jurnalist əsas, müsabiqədə iştirak etmiş qalan 35 nəfər isə həvəsləndirici mükafata la-

Müsabiqənin mükafatçıları

«Heydər Əliyevin iqtisadi inkişaf strategiyasında vergi siyasəti» istiqaməti üzrə

I yer - Elnur Hacıyev, «Azərbaycan» qəzeti
II yer - Mübariz Bayramov, «Mövqe» qəzeti
III yer - Azər Abdullayev, «Astaranın səsi» qəzeti

«Nağdsız ödəniş sisteminin inkişaf istiqamətləri» istiqaməti üzrə

I yer - Fərəh Sabırqızı, «Baku-Post» qəzeti
II yer - Vaqif Bayramov, «Xalq qəzeti»
III yer - Elxan Salahov, «Həftə içi» qəzeti

«Əmək müqaviləsi: gələcəyə təminat» istiqaməti üzrə

I yer - Şaiyyəddin Əliyev, «Üç nöqtə» qəzeti
II yer - Müşfiq Cəfərov, «Respublika» qəzeti
III yer - Lalə Mehranlı, «Gündəlik teleqraf» qəzeti

Həvəsləndirici mükafata layiq görülmənlər:

1. Nədir Azəri - «Yeni Azərbaycan» qəzeti
2. İlkin Ağayev - «Palitra» qəzeti
3. Aygün Əliyeva - «AzərTAC» İnformasiya Agentliyi
4. Tahir Aydınoglu - «Xalq qəzeti»
5. Aygün Cəfərlı - «Kaspi» qəzeti
6. Vaqif Cəlil - «Bakı-xəbər» qəzeti
7. İradə Saryeva - «Bakı-xəbər» qəzeti
8. Seymur Verdizadə - «Türküstan» qəzeti

9. Məmmədhasən Məmmədov - «Azad Azərbaycan» qəzeti

10. Akif Nəsirli - «Paralel» qəzeti
11. Aygün İbrahimova - «Olaylar» qəzeti
12. Məhərrəm Həmzəoğlu - «Xalq cəbhəsi» qəzeti
13. Qalib Məmmədli - «Ekspress» qəzeti
14. Əfsun Sucayev - «Üç nöqtə» qəzeti
15. Ruslan Xəlil - «Gündəlik teleqraf» portalı
16. Təbriz Vəfəli - «Həftə içi» qəzeti
17. Emin Nəbili - «Üç nöqtə» qəzeti
18. Nazilə Rafiq - «Respublika gəncləri» qəzeti
19. Şəmsiyyə Musağızı - «Yeni təkəkkür» qəzeti
20. Sübüt Mehdiyev - «Aydın fikir» qəzeti
21. Tahir Abbasov - «Paralel» qəzeti
22. Hüseyn İsgəndərov - «Unikal» qəzeti
23. Leyla Əliyeva - «Gündəlik teleqraf» portalı
24. Pünhan Əfəndiyev - «Üç nöqtə» qəzeti
25. Səidə Hüseynova - «Media və təhsil innovasiyaları»

26. Sevinc Osmanova - «Həftə içi» qəzeti
27. Xanım Nəsimova - «Kür» qəzeti
28. Vüsal Tağıbəyli - «Həftə içi» qəzeti
29. Xəlil Vahidoglu - «Üç nöqtə» qəzeti
30. Elçin Bayramlı - «Gündəlik teleqraf» portalı
31. Günay Muradlı - «Publika.az» portalı
32. Gültəkin Ələsgər - «Modern.az» portalı
33. Aytən Əliyeva - «Modern.az» portalı
34. Samirə Səfərova - «Bakı-xəbər» qəzeti
35. Pərviz Rəhimoglu - «Olaylar» qəzeti

Akif Musayev

Azərbaycan Respublikası
Vergilər Nazirliyinin
Vergi siyasəti və strateji araşdırmalar
Baş İdarəsinin rəisi

Rakurs

İnvestisiyanın vergi stimullaşdırılması

Dövlətin tətbiq etdiyi vergi sistemi investisiya qoyuluşlarının həcminə və aktivliyinə təsir edən əsas faktorlardan biri sayılır. İnkişaf etmiş ölkələrin vergi sistemlərinə nəzər salsaq görürük ki, onların vergi qanunvericiliklərində sahibkarlığın stimullaşdırılması prinsipinə uyğun olaraq investisiya qoyuluşuna vergi stimullarının verilməsi ilə bağlı normalar öz əksini tapmışdır. Həmin normalar, əsasən, amortizasiya rejimi, gəlirdən çıxılan xərclərin və vergitutma bazasının müəyyən olunması, vergi dərəcələrinin tənzimlənməsi məsələləri ilə bağlıdır.

Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsində də vergilərin sahibkarlıq fəaliyyətini və investisiyaları təşviq etməsi vergitutmanın əsas prinsiplərindən biri kimi müəyyən olunmuşdur. Sahibkarlıq fəaliyyətinə əlverişli mühitin yaradılması məqsədilə Vergi Məcəlləsində mənfəət, gəlir vergiləri və ƏDV üzrə müəyyən güzəşt və azadolmalar nəzərdə tutulmuşdur.

Beynəlxalq təcrübə göstərir ki, ölkə iqtisadiyyatında investisiya qoyuluşlarının aktivləşməsi prosesi ilk növbədə sahibkarlıq subyektlərinin vergi yükünün aşağı salınması ilə

İnvestisiyanın stimullaşdırılması istiqamətində kompleks tədbirlər müəyyən edilərkən vergi güzəştlərinin təkə iri və orta sahibkarlara deyil, həm də kiçik sahibkarlıq subyektlərinə tətbiq olunması vacibdir

bağlıdır. Lakin qeyd etmək lazımdır ki, vergi stimullarının verilməsində yüksək səmərə investisiyalar üçün əlverişli şəraitin yaradılmasını nəzərdə tutan vergi stimulları ilə yanaşı, digər kompleks tədbirlərin də görülməsi nəticəsində baş verir.

Qeyd olunduğu kimi, investisiya qoyuluşlarının davamlı olaraq artırılmasının və onun cəlbədiçiliyinin əsas amillərindən biri vergi sisteminin investisiya yönümlü olmasıdır. Burada vergilərin tənzimləyici funksiyasının çox böyük rolu vardır. Bununla əlaqədar investisiya qoyuluşları üçün vergi güzəştləri və azadolmaların verilməsi ilə yanaşı, vergilərin hesablanması mexanizminin sadələşdirilməsi, vergi güzəştlərindən düzgün və təyinatı üzrə istifadə olunmasına nəzarətin həyata keçirilməsi və vergi inzibətçiliğinin mövcud problemlərinin dəqiqləşdirilib aradan qaldırılması ilə bağlı kompleks tədbirlərin görülməsi mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

Hazırkı dövrdə vergilərin düzgün hesablanmasına, tam və vaxtında ödənilməsinə nəzarət sahəsində vergi orqanları tərəfindən zəngin təcrübə əldə edilmişdir. Eyni zamanda, qanunvericilikdə təkmilləşdirmələr aparılaraq kameral vergi yoxlamalarının keçirilməsi zamanı vergidən yayınma hallarının qarşısını qabaqcadan alınması üzrə tədbirlərin həyata keçirilməsi (əlaqəli sənədlərin, izahatların tələb olunması və s.), qarşılıqlı yoxlamaların aparılmasını nəzərdə tutan normalar müəyyən olunmuş, vergi ödəyicilərinin hüquqlarının müdafiəsinin səmərəli sistemi yaradılmışdır.

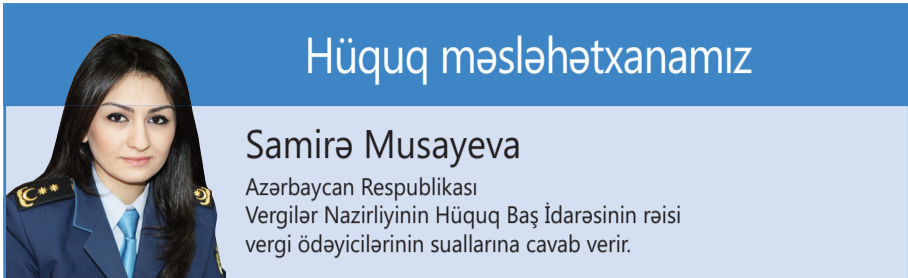
İnvestisiyanın stimullaşdırılması istiqamətində kompleks tədbirlər müəyyən edilərkən vergi güzəştlərinin təkə iri və orta sahibkarlara deyil, həm də kiçik sahibkarlıq subyektlərinə tətbiq olunması vacibdir. Bununla əlaqədar olaraq, investisiyaya vergi stimullarının verilməsi prosedurunun sadələşdirilməsi əhəmiyyət kəsb edən amillərdəndir.

İnvestisiyanın stimullaşdırılması ilə bağlı vergi güzəştləri verilməklə əsas məsələlərdən biri dövlət büdcəsinin balanslaşdırılması ilə bağlıdır. Belə ki, vergi güzəştlərinin verilməsi büdcə gəlirlərinin müəyyən hissəsinin itkisi ilə nəticələnədiyi üçün onun kompensasiyası ilə bağlı tədbirlərin görülməsi tələb olunur. Beynəlxalq təcrübədə fiziki şəxslərdən tutulan vergilərin artırılması yolu ilə büdcənin itirdiyi gəlirlərin kompensasiya edilməsi çox geniş yayılmışdır. Bu zaman fiziki şəxslərin vergi yükü artırılarkən əhəlinin aztəminatlı təbəqəsinin sosial müdafiəsinin təmin edilməsinə yönəldilən tədbirlərin görülməsi əsas vəzifələrdən biri hesab olunur. Əksər hallarda əhəlinin aztəminatlı təbəqəsinin sosial müdafiəsinin təmin edilməsi onlara müxtəlif güzəşt və azadolmaların ünvanlı şəkildə verilməsi yolu ilə həyata keçirilir.

İnvestisiyanın vergi stimullaşdırılmasında digər əsas məsələlərdən biri də vergilərin hesablanması mexanizmlərinin sadələşdirilməsi ilə bağlıdır. Bu mənada, ƏDV-nin hesablanması və əvəzləşdirilməsi mexanizminin təkmilləşdirilməsi, o cümlədən ƏDV-nin büdcədən qaytarılmasında vergidən yayınmanın müxtəlif sxemlərinin aradan qaldırılması vacib məsələlərdən biridir. ƏDV-nin tətbiqində meydana çıxan problemlərdən biri orta və iri sahibkarlıq subyektlərinin kiçik sahibkarlarla təsərrüfat əlaqələrinin həyata keçirilməsi ilə bağlıdır. Belə ki, sadələşdirilmiş vergitutma rejimi ilə işləyən kiçik sahibkarlıq subyektləri ƏDV ödəyiciləri olmadıqlarına görə, onlardan mal (iş, xidmət) alan iri və orta sahibkarlıq subyektləri ƏDV-nin əvəzləşdirilməsini apara bilmirlər. Beynəlxalq təcrübədə ƏDV-nin tətbiqində meydana çıxan bu kimi problemlərin aradan qaldırılması üçün ƏDV-nin bütün sahibkarlıq subyektlərində tətbiq olunması, bəzən də onun satıdan vergi ilə əvəz edilməsi barədə təkliflər irəli sürülür.

Müasir dövrdə sahibkarlığın yeni fəaliyyət növlərinin, o cümlədən innovativ sahibkarlığın elmtutumlu məhsulların və yüksək texnologiyaların istehsal fəaliyyətini yaranması ilə əlaqədar investisiya qoyuluşlarının vergi stimullaşdırılması məsələsinin aktuallığı daha da artmışdır. Eyni zamanda, investisiyalara verilən vergi stimullarından istifadənin sadələşdirilməsi, vergi yükünün istehsalçıdan istehlakçıya, emalədiçiyə nəzərən xammal istehsalçılarına köçürülməsi, vergilərin tətbiqi mexanizmlərinin sadələşdirilməsi investisiyaya verilən vergi stimullarının səmərəliliyinə müsbət təsir göstərən əsas amillər olaraq qalır.

Vergi ödəyicilərinin hüquqlarının müdafiəsi daim diqqət mərkəzindədir

Hüquq məsləhətxanamız

Samira Musayeva

Azərbaycan Respublikası
Vergilər Nazirliyinin Hüquq Baş İdarəsinin rəisi
vergi ödəyicilərinin suallarına cavab verir.

İstifadəsiz kənd təsərrüfatı torpağı

Mülkiyyətimdə olan, lakin istifadə etmədiyim kənd təsərrüfatı torpağına görə torpaq vergisini ödəmək öhdəliyim varmı?

Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsinin (VM) 204-cü maddəsinə əsasən, Azərbaycan Respublikasının ərazisində mülkiyyətində və ya istifadəsində torpaq sahələri olan fiziki şəxslər və müəssisələr torpaq vergisinin ödəyiciləridir.

Həmçinin, VM-in 205-ci maddəsinə müvafiq olaraq, fiziki şəxslərin və müəssisələrin Azərbaycan Respublikasının ərazisində mülkiyyətində və ya istifadəsində olan torpaq sahələri vergitutma obyektii sayılır.

Qeyd edək ki, VM-in 203.1-ci maddəsi ilə müəyyən edilmişdir ki, torpaq vergisi torpaq mülkiyyətçilərinin və ya istifadəçilərinin təsərrüfat fəaliyyətinin nəticələrindən asılı olmayaraq, torpaq sahəsinə görə hər il sabit tədiyyə şəklində hesablanır.

Göründüyü kimi, VM-də torpaq vergisinin ödənilməsi şəxsin mülkiyyətində və ya istifadəsində olan torpaqların istifadə edilib-edilmə-

məsi ilə şərtləndirilmir.

Nəzərinizə çatdırırıq ki, VM-in 206-cı maddəsinə əsasən, torpaq vergisinin dərəcəsi kənd təsərrüfatı torpaqları üzrə 1 şərti bal üçün 0,06 manat müəyyən edilir və müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən kadastr qiymət rayonları və ora daxil olan inzibati rayonlar üzrə kənd təsərrüfatı torpaqlarının təyinatı, coğrafi yerləşməsi və keyfiyyəti nəzərə alınmaqla şərti balları müəyyənləşdirilir.

Yuxarıda göstərilən müvafiq icra hakimiyyəti orqanının səlahiyyətlərini Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti icra edir və «Kadastr qiymət rayonları və ora daxil olan inzibati rayonlar üzrə kənd təsərrüfatı torpaqlarının təyinatı, coğrafi yerləşməsi və keyfiyyəti nəzərə alınmaqla müəyyənləşdirilmiş şərti balları» Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2000-ci il 29 dekabr tarixli 230 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmişdir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin sərəncamı ilə hər il may ayının 18-dən iyun ayının 18-dək «İnsan hüquqları ayı» keçirilir. Dövlət başçısının digər sərəncamları ilə «Azərbaycan Respublikasında insan hüquqlarının müdafiəsi üzrə Milli Fəaliyyət Planı», eləcə də «Azərbaycan Respublikasında insan hüquqlarını sahəsində Milli Fəaliyyət Proqramı» sosial-iqtisadi inkişafın keyfiyyətə yeni mərhələsində hüquqi islahatların ardıcıl şəkildə həyata keçirilməsinə yaxşı imkan yaratmışdır. Hər iki proqramın icrası məqsədilə, digər dövlət strukturları ilə yanaşı, Vergilər Nazirliyi tərəfindən də zəruri tədbirlər həyata keçirilir. Vergi sisteminə aparılan islahatların prioritet istiqamətlərinin əsasını vergi ödəyicilərinə göstərilən xidmətlərin səviyyəsinin yüksəldilməsi və vergi ödəyiciləri-

nicilərinin mənafelərinin qorunması, vergi inzibətçiliğinin və vergi nəzarətinin təkmilləşdirilməsi məsələləri ilə bağlıdır. Göründüyü kimi, dörd əsas istiqamətdən ikisi vergi ödəyicilərinin hüquq və mənafeləri ilə bağlıdır. Bunların içərisində ən mühümü isə vergi ödəyiciləri ilə vergi orqanları arasında vergi partnyorluğu sazişinin bağlanması hüququnun verilməsi hesab olunur. Ekspertlərin qənaətinə görə, vergi ödəyicilərinin hüquqlarının müdafiəsini təmin etmək məqsədilə edilmiş bu dəyişiklik vergi ödəyicisinin maliyyə itkilərinin minimalaşdırılmasına imkan verir. Partnyorluq sazişi vergi orqanları ilə vergi ödəyiciləri arasında yaranan mübahisələrin minimuma endirilməsini və onların həllinə çəkilən inzibətçilik xərclərinin aşağı salınmasını təmin etmək imkanlarını da ortaya çıxarır.

yində başqa hallar nəzərdə tutulmamışdırsa, öz qanunu və ya səlahiyyətli nümayəndəsi vasitəsi ilə iştirak edə bilər.

Qeyd edək ki, ödəyiciləri vergi yoxlaması ilə bağlı tərtib edilən aktların (protokolların), vergi orqanlarının qərarlarının surətini almaq, vergi orqanlarından və onların vəzifəli şəxslərindən vergi ödəyicisinə münasibətdə qanunvericiliyə riayət olunmasını tələb etmək hüquqlarını özlərində saxlayırlar.

Vergi ödəyicilərinə öz hüquqlarını bərpa etmək üçün geniş imkanlar yaradılıb

Vergi ödəyicilərinin məhkəmələrə müraciət etmələri məsələsində dünyanın əksər ölkələrində çox həssas münasibətlər formalaşmışdır. Çünki bir çox hallarda məhkəmələr vəzifəli şəxslərin qeyri-qanuni təzyiqlər göstərir. Lakin bütün hallarda vergi ödəyicilərinin hüquqlarının qorunması təşkil edir

Vergi ödəyicisinin hüquq və maraqlarının qorunması yüksək qiymətləndirilir

Vergi ödəyicisinin hüquqlarının və qanuni maraqlarının müdafiəsi qaydaları Vergi Məcəlləsi və digər qanunvericilik aktaları ilə tənzimlənir. Qeyd edək ki, vergi ödəyicisinin hüquqlarının və qanuni maraqlarının təmin olunmaması və ya lazımsız təmin olunmaması müxtəlif qanunvericilik aktları ilə müəyyən edilmiş məsuliyyətə səbəb olur.

Vergilər Nazirliyinin vergi ödəyicilərinin hüquqlarının müdafiəsi ilə bağlı həyata keçirdiyi tədbirləri İnsan Hüquqları üzrə Müvəkkil (Ombudsman) Elmira Süleymanova da yüksək dəyərləndirir. O, qəzetimizə verdiyi açıqlamasında bildirmişdir ki, ildən-ilə öz işini daha da səmərəli təşkil edən vergi orqanlarının fəaliyyəti yüksək qiymətləndirilir: «İnsan hüquqları

Vergi sisteminə aparılan islahatların prioritet istiqamətlərinin əsasını vergi ödəyicilərinə göstərilən xidmətlərin səviyyəsinin yüksəldilməsi və vergi ödəyicilərinin hüquqlarının qorunması təşkil edir

nin hüquqlarının qorunması təşkil edir. Bu məqsədlə vergi ödəyicilərinin məlumatlandırılması və maarifləndirilməsi sahəsində kompleks tədbirlər həyata keçirilir, onların hüquqlarının qorunması daim diqqət mərkəzində saxlanılır.

Vergi ödəyicilərinin hüquqlarının qorunması üçün hüquqi baza formalaşmışdır

Son illərdə Vergi Məcəlləsinə edilən əlavə və dəyişikliklər böyük əksəriyyətində sahibkarlığın inkişafını stimullaşdıran, onların hüquqlarının qorunmasına xidmət edən müddəalar öz əksini tapmışdır. Nəticədə, Azərbaycanda vergi ödəyicilərinin hüquqları ilə bağlı qanunvericilik bazası digər ölkələrlə müqayisədə əsaslı şəkildə liberallaşmışdır. Bu il Vergi Məcəlləsinə edilən dəyişikliklər, əsasən, vergi siyasətinin dörd istiqamətini əhatə edir. Bunlar vergi ödəyicilərinin hüquqlarının müdafiəsi, vergi ödə-

Yeni qanunvericiliyində təşkil edilmiş digər bir əsas məqam vergi ödəyicilərinin məlumat almaq hüquqlarının qorunmasıdır. Ödəyicilər hər zaman vergi orqanlarından qeydiyyata (uçot) yeri üzrə qüvvədə olan vergilər, onların ödənilmə qaydası və şərtlərini tənzimləyən normativ-hüquqi aktlar, öz hüquq və vəzifələri, vergi orqanlarının, onların vəzifəli şəxslərinin səlahiyyətləri haqqında əvəzsiz yazılı məlumat ala bilərlər. Həmçinin, ödəyicilər vergi orqanlarından qanunvericiliyin tətbiq edilməsi məsələlərinə dair yazılı izahatlar, vergi qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş hallarda və qaydada vergi güzəştlərindən istifadə etmək, həmçinin artıq ödənilmiş və ya tutulmuş vergilərin vaxtında geri qaytarılmasını və ya əvəzləşdirilməsini tələb etmək hüququna malikdirlər. Vergi ödəyicisi vergi münasibətlərində bilavasitə və vergi qanunvericili-

cisi qanunvericilikdə müəyyən edilmiş qaydada vergi orqanlarının və onların vəzifəli şəxslərinin hərəkətlərindən (hərəkətsizliyindən) məhkəməyə şikayət etmək hüququna malikdir. Həmçinin, ödəyici kommersiya (vergi) sirlərinin qorunmasını, vergi orqanlarının və ya onların vəzifəli şəxslərinin qeyri-qanuni aktları (qərarları) və hərəkətləri (hərəkətsizliyi) nəticəsində dəymiş zərərin tam ödənilməsinə tələb edə bilər.

Azərbaycanda vergi ödəyiciləri məhkəmələrə getməzdən öncə vergi orqanının yuxarı instansiyalarında öz hüquqlarını bərpa etmək üçün geniş imkanlara malikdirlər. Vergilər Nazirliyində fəaliyyət göstərən Vergi Apelyasiya Şurası məhz bu məqsədlərə xidmət edir. Şura müəssisəyə xidmət edən vergi ödəyicilərinin müraciətləri diqqətlə araşdırılır və yaranan mübahisələrin maksimum şəkildə vergi ödəyicisinin xeyrinə həll olunması üçün tədbirlər görülür.

sahəsində təşkil edilən tədbirlərdə, o cümlədən ölkəmizdə «İnsan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsinin səmərəliliyini artırmaq sahəsində Milli Fəaliyyət Proqramı»nın həyata keçirilməsində Vergilər Nazirliyinin müstəsna rolu var. İnsan hüquqlarının, o cümlədən vergi ödəyicilərinin hüquqlarının müdafiəsi sahəsində vergi orqanları tərəfindən çox mühüm islahatlar həyata keçirilmişdir. Vergi sisteminin qabaqcıl Avropa standartlarına uyğunlaşdırılması, texniki potensialının gücləndirilməsi, vergi auditinin inkişaf etdirilməsi, müasir informasiya-kommunikasiya texnologiyalarının davamlı tətbiqi, vergi ödəyicilərinə xidmət sahələrinin, o cümlədən elektron xidmətlərin əhatə dairəsinin genişləndirilməsi vergi ödəyiciləri tərəfindən razılıqla qarşılanır. Gələcəkdə də bu kimi tədbirlərin davam etdiriləcəyinə əminəm».

Rəşad SADIQOV

Beynəlxalq Əmək Təşkilatı:

Beynəlxalq Əmək Təşkilatının (BƏT) bu günlərdə dərc olunan «2013-cü ildə əmək dünyası. İqtisadi və sosial düzənin bərpası» adlı hesabatında dünya ölkələrinin əmək bazarı, işsizlik səviyyəsi, yoxsulluq həddi, əhalinin gəlirləri, orta təbəqə və digər amillər üzrə qiymətləndirmələrin nəticələri açıqlanıb. Təşkilatın ekspertlərinin təhlillərinə əsasən, son illər dünyada əmək bazarında baş verən mənfi meyllər nəticəsində bir çox ölkələrdə insanların gəlir əldə etmək imkanları məhdudlaşır, əhalinin gəlirləri azalır. Hətta Avropanın və Amerikanın bəzi inkişaf etmiş dövlətlərində (Fransa, Danimarka, İspaniya, ABŞ, Braziliya) gəlirlərin qeyri-bərabərliyi nəzərə çarpır.

Qurum MDB regionundakı vəziyyəti təhlil edərkən Azərbaycan, Rusiya və Qazaxıstanda əhalinin məşğulluq səviyyəsinin daha yaxşı olduğunu bəyan edir. Bu ölkələrdə son illər iqtisadi fəal əhalinin məşğulluğunun artması sayəsində işsizliyin səviyyəsinin əhəmiyyətli dərəcədə azalması diqqət çəkilib, insanların illik gəlirlərində artımın qeydə alınması təqdir olunur.

Beynəlxalq Əmək Təşkilatının məlumatına görə, Azərbaycanda əmək qabiliyyətli əhalinin iqtisadi fəallığının yüksəlməsi və məşğulluq strategiyasının səmərəli nəticələri insanların illik gəlirlərinə öz müsbət təsirini göstərməyə başlayıb. 2012-ci ildə Azərbaycanda təxminən 240 min işsiz olub. Ölkədə rəsmi işsizlik səviyyəsi əvvəlki illə nisbətə təxminən 6% azalıb, son 2 ildə məşğul əha-

linin sayı 70 mindən çox artaraq 4,4 milyon nəfərə çatıb. Azərbaycanda işsizlik səviyyəsi bir sıra Avropa ölkələrindən aşağıdır. Avropa ölkələrinin əksəriyyətində 2011-ci ildən indiyədək işsizliyin səviyyəsi 12%-i ötürüb. Bu, son 12 ildə Avropa Birliyi ölkələrində ən yüksək rəqəm hesab olunur. Hazırda bu ölkələr sırasındadır Yunanıstan, İspaniya və İrlandiyada işsizliklə bağlı daha çox problemlər yaşanır. Avrozonada 18 milyondan çox insan iş axtarır. Bu bölgədə məşğulluğun artırılması ilə bağlı həyata keçirilən proqramlar hələlik səmərə vermir.

Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin sektor müdiri İsgəndər Mustafayev qeyd etdiyinə görə, son 10 ildə ölkəmizdə əhalinin məşğulluğunun səviyyəsinin artmasına təsir göstərən ən başlıca amil ölkə iqtisadiyyatının inkişafı və yeni iş yerlərinin yaradılması ilə bağlı strategiyanın uğurla həyata keçirilməsidir. Ölkəmizdə əhalinin həyat səviyyəsi və keyfiyyətinin yüksəldilməsi üçün mövud insan resurslarından, ilk növbədə, əmək qabiliyyətli əhalinin potensialından səmərəli istifadə edilir. 2004-cü ildən regionların sosial-iqtisadi inkişafı ilə bağlı qəbul edilmiş proqramların həyata keçirilməsi nəticəsində respublikada məşğulluq probleminin həllində əsaslı dönüş yaranıb, son 10 ildə işsizliyin səviyyəsi 30%-dən 5%-ə düşüb. Bu tendensiyanı nəticəsində əhalinin illik pul gəlirləri 20%-dən çox artıb. Ötən illər ərzində manatın məzənnəsinin aparıcı

xarici valyutalarla nisbətə möhkəmlənməsi, inflyasiyanın bərabərli heddə qorunub saxlanması əhalinin pul gəlirlərinin artımı fonunda onların sosial yaşayış şəraitini xeyli yaxşılaşdırıb.

Beynəlxalq Əmək Təşkilatı Azərbaycanın orta gəlir səviyyəsinə yuxarı gəlir həddinə malik ölkələr qrupuna aid olduğunu da bəyan edir. Orta təbəqənin formalaşmasına təsir göstərən amillərdən biri kimi sahibkarlıq sektorunun inkişafının mühüm rol oynamasına diqqət çəkən qurumun ekspertlərinin rəyinə görə, hazırda ölkədə kiçik və orta sahibkarlığın inkişafı nəzərə çarpır. Azərbaycan iqtisadiyyatının 85%-i özəl sektordadır, liberal iqtisadiyyatın modernizasiyası bütün iqtisadi sferalarda təmin olunub. Bu isə güclü sahibkarlıq sinfinin formalaşması fonunda orta təbəqənin öz

statusunu möhkəmləndirməsinə şərait yaratmaqdadır. İllik gəlirləri ÜDM-də 10-15 min dollar təşkil edən ölkə vətəndaşları orta təbəqə hesab olunur. Hazırda ölkə

Proqnozlara görə, bir neçə ildən sonra ölkəmizdə adambaşına düşən illik gəlir 20 min dollar çatacaq. Bu isə Azərbaycanda orta təbəqənin genişlənməsi-

Azərbaycan yuxarı gəlirli ölkədir

kəməzə adambaşına düşən ÜDM həcmi təxminən 10 min dollar təşkil edir və bu faktor respublikamızda orta təbəqənin formalaşdığını göstərir. Bu tendensiya respublikamızın orta gəlirli ölkələr qrupunda yer almasını nümayiş etdirməklə yanaşı, ölkə əhalisinin illik yaşayış səviyyəsi üzrə milli gəlirlərinin orta təbəqənin istehlak meyarlarına uyğunluğunu göstərir.

Azərbaycan keyfiyyətə yeni inkişaf mərhələsinə daxil olub və onun müasir inkişaf platforması formalaşmışdır. Hazırda ölkəmiz orta gəlirli dövlətlər qrupunda öz mövqeyini daha da möhkəmləndirib. Manatın qiymətlərdə adambaşına düşən ÜDM həcmi göstəricisinə görə Azərbaycan dünyanın 100 ölkəsindən öndədir. BMT yanında İnkişaf və Artım Komissiyasının son məruzəsində qeyd olunub ki, «orta gəlirli ölkələr» qrupuna qısa müddətdə daxil olmaq mümkün olmur. 1950-ci ildən sonra belə bir inkişafa 13 ölkə nail olub. Azərbaycan bu qrupun ən yüksək şkalasında yer almaq üçün daha stabil və böyük əminlik yaradan dövlətdir. Bu iqtisadi güc, sözsüz ki, ölkənin və onun insanların yaxşı yaşayışını göstəricisini müəyyən edir.

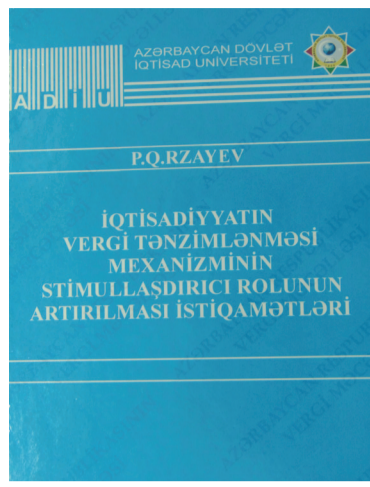
nə, orta sinfin gələcəkdə ölkənin inkişafına öz töhfəsini verməsinə güclü zəmin yaradacaq. Qeyri-neft sektorunda artım ÜDM-də 40-45% təşkil etməklə maliyyə imkanlarının daha da yaxşılaşmasına təkan vermiş olacaq. İllik iqtisadi artımın təxminən 6-7% olması, maliyyə və makroiqtisadi sabitliyin indiki tempdə saxlanması, valyuta ehtiyatlarının il ərzində 5-10 milyard manat artması və digər mərkəzlər Azərbaycanın «orta gəlirli ölkələr» qrupunun daha yüksək şkalasına çatmasına baza yaradır. Azərbaycan bu meyarlara 2015-ci ilə qədər nail olmağı qarşısına məqsəd qoyub. 2015-ci ildən sonrakı dövrdə isə respublikamızın qarşısına qoyduğu strateji hədəf «yüksək gəlirli dövlətlər qrupu»nda yer almaqdır. Qarşıdakı illərin sosial-iqtisadi proqnozları və yeni inkişaf sənədləri ölkəmizdə inkişaf meyllərinin ardıcıl şəkildə davam edəcəyindən xəbər verir.

Onu da qeyd edək ki, son bir ildə Vergilər Nazirliyinin aidizəyət orqanları birgə əmək bazarına nəzarət tədbirlərini gücləndirməsi, əmək müqavilələrinin bağlanması təmin edilməsi, əmək haqlarının aşağı göstərilməsinin qarşısının alınması məşğulluqla bağlı strategiyanın həyata keçirilməsinə ciddi təsir göstərir. Əmək bazarında baş verən müsbət amillər, ümumilikdə, insanların gəlir əldə etmək imkanlarının və sosial vəziyyətinin yaxşılaşmasına əlverişli zəmin yaradır.

Elbrus CƏFƏRLİ

Dəyərli tədqiqat əsəri

Tədris Mərkəzinin İqtisadiyyat və menecment kafedrasının müdiri, iqtisad üzrə fəlsəfə doktoru Pərviz Rzayevin «İqtisadiyyatın vergi tənzimlənməsi mexanizminin stimullaşdırıcı rolunun artırılması istiqamətləri» adlı monoqrafiyası bu günlərdə çapdan çıxmışdır.

gəlməsidir.

Monoqrafiyada vergi siyasəti, vergitutma prinsipləri, xüsusi

vergi rejimləri və vergitutma məsələləri, ikiqat vergitutma və onun aradan qaldırılmasının əsas üsulları, xarici ölkələrin vergi sisteminin xüsusiyyətləri və bu sahədə beynəlxalq təcrübə öz əksini tapmışdır.

Kitab əsas etibarilə vergitutmanın aktual məsələlərinin tədqiqi ilə məşğul olan iqtisadçılar üçün nəzərdə tutulmuşdur. Tədqiqatdan, həmçinin, iqtisadiyyatın müxtəlif sahələrində çalışan mütəxəssislər, vergi sistemi işçiləri, auditorlar, magistrələr, doktorantlar, elmi işçilər, ali məktəb müəllimləri də istifadə edə bilərlər.

Mehdi Babayev

«Professional MÜHASİB» jurnalının baş redaktoru, sərbəst auditor

Audit

Hüquqi şəxsin yenidən təşkil edilməsinin auditi

Əvvəli ötən sayımızda

Qoşulma yolu ilə yenidən təşkilin auditi

Hüquqi şəxsin qoşulma yolu ilə yenidən təşkil eyni anda (vahid qərar əsasında) bir və ya bir neçə hüquqi şəxsin (qoşulan) fəaliyyətinə xitam verilməsi və onların digər (qoşulmaq istədiyi) varis hüquqi şəxssə qoşulmasıdır. Bu zaman varis hüquqi şəxsin aktivləri, kapitalı və öhdəlikləri qoşulan hüquqi şəxsin aktivləri, kapitalı və öhdəlikləri qədr artır, yəni qoşulan hüquqi şəxslərin hüquq və vəzifələri təhvil aktına uyğun olaraq qoşulduqları hüquqi şəxsə keçir. Qıscaca da olsa, qoşulma şəklində yenidən təşkil ilə bağlı əməliyyatların həyata keçirilməsinin və sənədləşdirilməsinin qanunauyğun düzgünlüyünə aid ucoq təhlillərinə diqqət yetirək.

Qoşulma formasında yenidən təşkil zamanı qoşulan (qoşularaq fəaliyyətinə xitam verilən) hüquqi şəxsin (şəxslərin) və özünə qoşulan (qoşulmanı qəbul edərək fəaliyyətini davam etdirən) varis hüquqi şəxsin təsisçilərinin (səhmdarlarının) birlikdə ümumi qərarı (razılıqları) olmalıdır. Qoşulma zamanı qoşulan hüquqi şəxsin (şəxslərin) qoşulma anına (qoşulma barədə qərarın verildiyi tarixə) və ya qərarın qəbul edilən tarixə) mühasibat balans (maliyyə hesablatları) tərtib olunmalıdır.

Əvvəlcə qərar üzrə qoşulan hüquqi şəxslərin xalis aktivləri dəqiqləşdirilir, həmçinin onların qoşulma anına hazırlanan maliyyə hesablatlarının bütün maddələrinə (hesablarındakı) göstəriciləri inventarizasiya olunur və nəticədə qoşulan hüquqi şəxslərin hər birindən qoşulduqları varis hüquqi şəxsə verilməli (keçməli) olan əmlakın, kapitalın və öhdəliklərin miqdarı müəyyənəndirilir. Sonra isə qoşulan hüquqi şəxslərin əmlakının, kapitalının və öhdəliklərinin (hüquq və vəzifələrinin) qoşulduqları varis hüquqi şəxsə verilməsi (keçməsi) üçün təhvil aktı tərtib olunur. Təhvil aktı qoşulan hüquqi şəxslərin hər birinin maliyyə hesabı əsasında tərtib edilir.

Təhvil aktında aşağıdakılar əks olunur:

- bütün kreditorlar və debitor borcları barəsində, o cümlədən tərəflərin mübahisəli öhdəlikləri üzrə hüquqi varislik haqqında müddə və məlumatlar;

- balans hesablarında əks olunan və təhvil veriləcək əsas vəsaitlərə, azqıymətli və tez köhnələn əşyalara, qeyri-maddi aktivlərə və digər növ (xammal və material, hazır məhsul, bitməmiş istehsal) qiymətlərə aid edilən əmlakın siyahısı.

Təhvil aktında və ya ona əlavə olaraq qoşularaq fəaliyyətinə xitam verilən hüquqi şəxslərin hüquq və vəzifələri, onların kreditor və debitor borcları ilə bağlı məsələlərinin yenidən təşkil olunmuş hüquqi şəxsin (şəxslərin) balans qədər artırılmaqla fəaliyyətini davam etdirir.

qanlar tərəfindən təsdiq edilərkən nizamnamə və digər aidyyəti hüquqi sənədlərlə birlikdə qeydiyyat üçün müvafiq icra hakimiyyəti orqanına göndərilir. Qoşulan hüquqi şəxslərin fəaliyyətinə xitam verilməsi ilə bağlı qeyd dövlət reyestrinə daxil olduğu andan qoşulduqları varis hüquqi şəxs yenidən təşkil edilmiş sayılır.

Yenidən təşkil olunan varis hüquqi şəxsin maliyyə hesablatlarının göstəriciləri təhvil aktındakı müvafiq göstəricilər qədər artırılır. Daha aydın desək, qoşulan hüquqi şəxslərin balanslarının bütün hesabları üçün bir tranzit hesab açılır. Bütün balans hesablarında olan vəsaitlər bu tranzit hesablara, sonra isə qoşulduqları varis hüquqi şəxsin balansının müvafiq hesablarına ikili yazılışlar verilməklə keçirilir.

Burada yenidən təşkil olunan varis hüquqi şəxsin yenidən dövlət qeydiyyatından keçməsinə də ehtiyac yaranır. Belə ki, qoşulma zamanı varis hüquqi şəxsin nizamnamə kapitalının, payçıların, payçıların paylarının dəyişdirilməsi nəzərdə tutulursa, o da qanunla müəyyənəndirilmiş müddətdə dəyişikliklərlə əlaqədar yenidən dövlət qeydiyyatından keçməlidir.

Beləliklə, qoşulan hüquqi şəxsin (şəxslərin) dövlət qeydiyyatı loğ olunur və varis hüquqi şəxs öz bazasını ona qoşulan hüquqi şəxsin (şəxslərin) balans qədər artırmaqla fəaliyyətini davam etdirir.

Davamı növbəti sayımızda

«E-hökumət» portalı dünya azərbaycanlılarının vahid informasiya məkanına çevrilir

Vətəndaşların dövlət orqanları ilə təmaslarının daha münasib şəkildə təşkil üçün «bir pəncərə» prinsipi əsasında təşkil olunan və dövlət orqanlarının bəzi xidmətlərini cəmləşdirilən «Elektron hökumət» portalının əhatə dairəsi gündən-günə böyüyür. Portalda yeni-yeni elektron xidmətlər daxil olur ki, bu da vətəndaşların həmin xidmətlərdən daha rahat şəkildə istifadəsini təmin edir.

Portal müxtəlif qurumlar tərəfindən təqdim olunan xidmətlərə yalnız bir internet saytı üzərindən daxil olmaq imkanı verir, dövlət idarəçiliyində müasir texnologiyaların tətbiqini genişləndirməklə həyata keçirilən fəaliyyətin səviyyəsini yüksəldir və onlardan istifadə imkanlarını sadələşdirir. Təsdiq olunmuş 417 elektron xidmətlərdən 146-sı portala daxil edilib. Hazırda hər bir vətəndaşı maraqlandıran məlumatların bu portaldan əldə olunması imkanlarının yaradılması üzərində işlər aparılır.

Hər ay üzrə Rabitə və İnformasiya Texnologiyaları Nazirliyinin Məlumat Hesablama Mərkəzinin (MHM) açıqladığı statistik məlumatları onu göstərir ki, portal zamanın tələbinə uyğundur və ondan istifadə vətəndaşlar üçün arzu olunan vasitəyə çevrilir.

Bu günlərdə MHM tərəfindən işıq üzü görün «Elektron hökumət bülleteni»nin sayca 6-cı nömrəndə də portala daxil olanların statistikasını yeni elektron xidmətlər barədə məlumatlar əks olunub.

Portala daxil olanlar haqqında statistik məlumatlar 2012-ci ilin dekabrından 2013-cü il iyun ayının 1-nə qədər olan dövrü əhatə edir: bu müddət ərzində, ümumilikdə, 223.819 daxilolma qeydə alınıb. Müraciət edənlərin ümumi

sayı isə 141.188 nəfər olub. Həmin şəxslər müxtəlif sahələrdə 737.606 keçid ediblər və portala sərf etdikləri orta vaxt 4 dəqiqə 19 saniyə təşkil edib.

Portala daxil olanların sayı barədə rəqəmlər kifayət qədər yüksək göstərici hesab edilir və bu, elektron xidmətlərdən istifadə vəziyyətinin getdikcə yüksəldiyini təsdiqləyir.

May ayının statistikasına nəzər salsaq, görürük ki, portala daxil olanların sərf etdikləri orta vaxt 5 dəqiqə 07 saniyə təşkil edib. Portalda işləmə müddəti və təkrar müraciət edənlərin də sayı artmaqdadır. Ümumiyyətlə, son statistik məlumatlar bir daha sübut edir ki, hazırkı dövrdə portalın fəaliyyətinin daha da genişləndirilməsi, o cümlədən müvafiq qurumlar tərəfindən yeni elektron xidmətlərin təqdim edilməsi üçün münbit şərait mövcuddur. Bütün elektron xidmətlərin «e-gov»a inteqrasiya olunub tam gücü ilə fəaliyyət göstərməsi üçün portalın operatoru tərəfindən müvafiq texniki mühit yaradılıb və hər cür lazımı infrastruktur, imkanlar mövcuddur.

Onu da bildirək ki, may ayında planşet və smartfon istifadəçiləri üçün nəzərdə tutulmuş «Elektron hökumət» portalının mobil versiyası təqdim edilib. Burada (www.e-gov.az/mini) istifadəçilər elektron xidmətlərdən sadə formada yararlanmaqla yanaşı, portaldan yerləşdirilən xidmətlər haqqında ən yeni məlumatları daha rahat əldə edə bilərlər. Yaradılan yeni imkanların əsas məqsədi xidmətlərin göstərilməsi üçün dövlət qulluqçuları ilə vətəndaşlar arasında olan «məsafəni» maksimum azaltmaq, münasibətləri sadələşdirmək və səfərləşdirməkdir.

Bülletəndə «Elektron hökumət» portalının həm ölkə daxilində, həm də xarici ölkələrdən olan istifadəçiləri üçün böyük maraq doğurduğu qeyd edilib. Cari ilin yanvar-may ayları ərzində «Elektron hökumət» portalına müraciət etmiş istifadəçilərin ölkələr üzrə dislokasiyasına nəzər saldıqda görürük ki, portalın istifadəçi auditoriyası yüksələn xətlə daha da genişlənməkdədir. Dünyanın əksər ölkələrində, o cümlədən ABŞ (149), Rusiya (242), İngiltərə (106), Türkiyə (88), Almaniya (71), Ukrayna (35) yaşayan insanların portaldan istifadəsi onu göstərir ki, bu xidmət dünya azərbaycanlılarının vahid informasiya məkanına çevrilməkdədir.

AYTƏN

vergi təqvim

İYUN						
I	II	III	IV	V	VI	VII
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

Qeyd: Verginin ödənilmə və bəyannamənin verilmə müddətinin sonuncu günü təqvimdə göy rənglə seçilmişdir. Həmin gün istirahət və ya bayram gününə düşüyü halda, növbəti iş gününə keçirilmişdir.

Ödənilən vergi:

20 iyun - «1-1», «3», «4», «8», «10.1», «10.2» və «10.3».

«1-1» - **Gəlir vergisi (xüsusi notariuslar üzrə):** Xüsusi notariusların gəlir vergisi üzrə hesabat dövrü rübdür. Xüsusi notariuslar tərəfindən hər bir ay ərzində aparılan notariat hərəkətlərinə, habelə notariat hərəkətləri ilə əlaqədar göstərilən xidmətlərə görə alınan haqlardan (xərclər nəzərə alınmadan) 10 faiz dərəcə ilə gəlir vergisi hesablanmalı, hesablanmış vergi məbləği isə növbəti ayın 20-dən gec olmayaraq dövlət büdcəsinə ödənilməlidir.

«3» - **Əlavə dəyər vergisi:** ƏDV üzrə hesabat dövrü təqvim ayı sayılır. ƏDV ödəyən vergi ödəyicisi ƏDV-nin bəyannaməsini hər hesabat dövrü üçün hesabat dövründən sonrakı ayın 20-dən gec olmayaraq qeydiyyatda olduğu vergi orqanına verir və vergini dövlət büdcəsinə ödəyir.

«4» - **Aksiz vergisi:** Aksizlər üzrə hesabat dövrü təqvim ayıdır. Aksizli mallar istehsal edildikdə hər hesabat dövrü üçün vergi tutulan əməliyyatlar üzrə aksizlər hesabat dövründən sonrakı ayın 20-dən gec olmayaraq dövlət büdcəsinə ödənilməlidir.

«8» - **Mədən vergisi:** Mədən vergisi üzrə hesabat dövrü təqvim ayı sayılır. Mədən vergisinin ödəyicisi hesabat ayı üçün faydalı qazıntıların çıxarıldığı aydan sonrakı ayın 20-dən gec olmayaraq vergini ödəyir və bəyannamə verir. Yerli əhəmiyyətli tikinti materialları üzrə mədən vergisi yerli (bələdiyyə) büdcəyə ödənilir və bələdiyyələrə mədən vergisinin bəyannaməsi verilir. Yerli əhəmiyyətli tikinti materiallarına kəpik-kirəmit gilləri, tikinti qumları, çinil xammalı aid edilir.

«10.1» - **Muzdlu işlə əlaqədar ödəmə mənbəyində tutulan vergi:** Muzdlu işləyən fiziki şəxslərə ödəmələr verən hüquqi şəxslər və fərdi sahibkarlar muzdlu işləyən fiziki şəxslərin hesablanmış aylıq gəlirlərinə gəlir vergisini hesablamalı və hesablanmış məbləği növbəti ayın 20-dən gec olmayaraq dövlət büdcəsinə ödəməlidirlər.

«10.2» - **Siğorta müqaviləsinə vaxtından əvvəl xitam verildikdə ödəmə mənbəyində tutulan vergi:** Vergi yığım siğortası və pensiya siğortası üzrə bağlanmış siğorta müqaviləsinə vaxtından əvvəl xitam verildikdə, siğorta haqları ödəyən siğortaçıları fiziki şəxslərin hesablanmış aylıq gəlirlərinə gəlir vergisi hesablamalı və hesablanmış vergini növbəti ayın 20-dən gec olmayaraq dövlət büdcəsinə ödəməlidirlər.

«10.3» - **Ödəmə mənbəyində tutulan digər vergilər:** Hüquqi şəxslər və fərdi sahibkarlar qeyri-dövlət pensiyaları və ödəmə mənbəyində vergiyə cəlb olunmalı digər ödəmələri verərkən bu gəlirlərdən vergini tutmalı, tutulmuş məbləği gəlirin ödənilməsi rübdən sonrakı ayın 20-dən gec olmayaraq dövlət büdcəsinə köçürməlidirlər.

Vergidən yayınma cinayət məsuliyyəti yaradır

Vergilər Nazirliyinin dövlət büdcəsinə ödənilməli olan vəsaitləri yayındırmaqla qarşı təsiri mübarizə aparmasına, bu istiqamətdə geniş təbliğat-maarifləndirici xarakterli tədbirlər gərməsinə baxmayaraq, bəzi sahibkarlar yəne də qanunsuz əməllərində əl çəkmirlər. Həmin şəxslər anlamaq istəyirlər ki, vergidən yayınma sonuncu özləri üçün ağır nəticələrə, bəzi hallarda isə cinayət məsuliyyətinə cəlb olunmasına gətirib çıxarır. «Şəmkir LTD» MMC-nin direktoru Ramik Adil oğlu Məmmədovun məhz bu cür qanunsuz hərəkətləri onu məhkəmə salonuna gətirib.

Vergilər Nazirliyi yanında Vergi Cinayətlərinin İbtidai Araşdırılması Departamenti tərəfindən qaldırılmış cinayət işində də görürük ki, R.Məmmədovun 2004-cü il noyabr ayının 1-dən 2007-ci il may ayının 1-dək fəaliyyəti dövründə külli miqdarda vergidən yayınma halları olub. Vergi orqanı əməkdaşlarının apardıqları növbəti tədqiqat zamanı müəyyən olunub ki, sahibkar Vergi Məcəlləsinin tələblərini kobud şəkildə pozaraq vergi ödəyicisi kimi qeydiyyatda olduğu Bakı Şəhər Vergilər Departamentinin 2 saylı filialına təqdim etdiyi bəyannamələrə gəlirlər və xərclər barədə bilərəkdən təhrif

etmişdir. Onun respublikaya ekstradisiyası üçün barəsində həbs qətimkan tədbirinin seçilməsi zərurəti meydana çıxıb. Hüquq-mühafizə orqanlarının müraciətləri əsasında Rusiya Federasiyasının müvafiq orqanlarının əməkdaşları xeyli axtarışlardan sonra R.Məmmədovu 2013-cü il martın 20-də həbs edərək Azərbaycana ekstradisiya ediblər. Azərbaycana gətirilən R.Məmmədov tərəfdiyi qanunsuzluqları etiraf edib. Hazırda dövlətə vurulmuş ziyanın cinayəti törətmiş şəxs tərəfindən ödənilməsi və cinayət işinin yekunlaşdırılıb məhkəməyə göndərilməsi istiqamətində zəruri tədbirlər davam etdirilir.

Bu fakt bir daha sahibkarlara, cəmiyyətə ibrət dərslidir. Vergiləri gizlətmək, ilk növbədə, sahibkarın özünə maddi və mənəvi zərbə vurmaqla bərabər, onun cəmiyyətdəki imicinə, nüfuzuna kölgə salır. Uzun illər ağır zəhmət bahasına biznesini quran, dövlətin yaratdığı azad sahibkarlıq mühiti sayəsində normal gəlir əldə edən hansısa bir sahibkar məsuliyyət-sizlik ucubətindən böyük biznesini itirir, üstelik adı cinayətlərdə hallanır. Ən əsası isə biznes nüfuzuna düşən kölgə onun işgüzar dairelərdə fəaliyyətini yenidən qurması yolunda ciddi əngələ çevrilir.

ELBRUS

Vergilər Nazirliyinin TELEFON XİDMƏTİ

195

www.taxes.gov.az

beynəlxalq panoram

BVF Yunanıstanda vergilərin azaldılmasının əleyhinədir

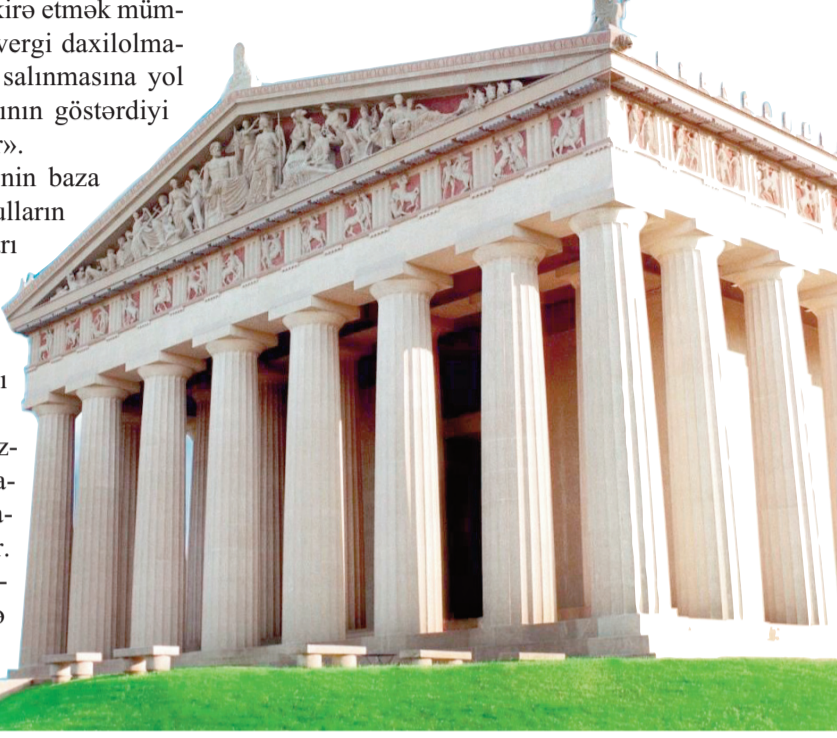
Beynəlxalq Valyuta Fondunun sərəncamverici direktoru xanım Kristin Laqard hesab edir ki, Yunanıstanda ƏDV-nin aşağı salınmasını müzakirə etmək mümkündür, «lakin heç bir vaxtla ümumi vergi daxilolmalarının və mövcud öhdəliklərin aşağı salınmasına yol vermək olmaz, çünki indi yunan xalqının göstərdiyi səylərin zəiflədilməsinin vaxtı deyildir».

Xatırladaq ki, Yunanıstanda ƏDV-nin baza dərəcəsi 23% təşkil edir, bir sıra məhsulların (məsələn, çörək, kənd təsərrüfatı malları və s.) istehsalçıları isə 13%-lik güzəştli vergi ödəyirlər. Sahibkarlar böhran şəraitində ayaq üstə dayanmağa çətinlik çəkdiqlərini bildirərək ƏDV-nin aşağı salınmasını tələb edirlər.

Xanım Laqard gənclər arasında işsizlik səviyyəsinin yüksək olduğundan narahatlığını ifadə edərək demişdir ki, islahatların təkmilləşdirilməsinə ehtiyac var.

Bununla yanaşı, BVF-nin hesabatında etiraf edilir ki, Yunanıstana maliyyə yardımlarının göstərilməsində böyük səhvlərə yol verilmişdir və ölkə iqtisadiyyatı planlaşdırıldığından fərqli olaraq, daha dərin resessiyaya uğramışdır.

laşdırıldığından fərqli olaraq, daha dərin resessiyaya uğramışdır.

IOTA-nın 10-cu Təlim Forumu keçirilmişdir

Avstriya Federal Maliyyə Akademiyasının təşkilatçılığı ilə Vyana şəhərində Avropadaxili Vergi Administrasiyaları Təşkilatının (IOTA) 10-cu Təlim Forumu keçirilmişdir. Hər il təşkil olunan bu forum IOTA-nın illik texniki işçi proqramının vacib hissəsi hesab edilir.

Avropadaxili Vergi Administrasiyaları Təşkilatının 10-cu Təlim Forumunda 30 ölkənin vergi administrasiyalarını təmsil edən 55 nəfər iştirak edirdi.

Üç günlük tədbir çərçivəsində vergi administrasiyaları arasında təlim-tədris sahəsində təcrübə mübadiləsinin aparılması və əks-əlaqənin gücləndirilməsi məqsədilə hər bir

vergi administrasiyasının nümayəndəsinə tədris sahəsində görülən işlər və gələcək perspektivlər haqqında təqdimatla çıxış etməyə imkan yaradılmışdır. Təlim Forumunda tədris və təlimin bizneslə əlaqəsi, keyfiyyətli tədris, istedadların idarə olunması və təlim, təhsilin yeni üsulları: elektron təhsil kombinə olunmuş təhsil və mobil təhsil, həmçinin yeni təlim metodla-

rı kimi mövzular müzakirə edilmişdir.

Vergilər nazirinin beynəlxalq münasibətlər və vergi ödəyicilərinə xidmət sahələri üzrə müşaviri Ələkbər Məmmədovun forumdakı təqdimatı «Azərbaycan 2020: gələcəyə baxış» İnkişaf Konsepsiyası, «2013-2020-ci illərdə vergi sisteminin inkişaf Strategiyası» və təlim-tədris prosesinin təkmilləşdirilməsi üzrə strateji məqsədə nail olmaq üçün nəzərdə tutulan tədbirlərə həsr olunmuşdu. Təqdimat zamanı Vergilər Nazirliyi yanında Tədris Metodiki Şurasının yaradılması və onun fəaliyyəti haqqında da məlumat verilmişdir.

Forumda, eyni zamanda, Vergilər Nazirliyinin Tədris Mərkəzinin rəisi Ceyhun Yusifov da iştirak etmişdir.

İspaniya hökuməti ƏDV dərəcəsinin artırılmasını planlaşdırır

Ölkənin sənaye, energetika və turizm naziri Xose Manuel Soria etiraf etmişdir ki, hökumət bir sıra mallara tətbiq olunan ƏDV dərəcəsinə artırma planı var.

Lakin ölkə iqtisadiyyatı üçün son dərəcə əhəmiyyətli olan turizm və restoran biznesi sahələrində 10%-lik dərəcə saxlanılacaq.

Soria ƏDV-nin ümumi artımı barədə şərh verməkdən imtina edərək bildirmişdir ki, Avropa Komissiyası İspaniya hökumətinə hazırda 4%-lik cüzi ƏDV tutulan bir sıra mallar üçün bu verginin dərəcəsinə 10%-ə qaldırmağı tövsiyə etmişdir.

Hökumətin üzərində işlədiyi vergi islahatından bəhs edən nazir vurğulamışdır ki, heç də ümumilikdə

ƏDV-nin artırılması nəzərdə tutulmayıb: «Əlavə dəyər vergisinin artırılması 10%-lik dərəcənin 15%-ə yüksəldilməsi ola bilər, lakin burada söhbət yalnız bəzi məhsullar üçün müəyyən edilmiş cüzi vergi dərəcəsinin artırılmasından gedir. Həmin məhsullar başqa ölkələrdəki eyni sxem üzrə vergiyə cəlb olunacaq».

Vergi əmələməsi mövzusunda beynəlxalq konfrans

İstanbul şəhərində Türkiyə Vergi Auditi Qurumunun təşkil etdiyi «Vergi məlumatlarının mübadiləsi və çoxmilli şirkətlərin vergi əmələməsində texnologiyalardan istifadə sahəsində yeniliklər» mövzusunda beynəlxalq konfrans keçirilmişdir.

İqtisadi Əməkdaşlıq və İnkişaf Təşkilatı (OECD) ilə birgə keçirilmiş konfransda Türkiyə Respublikasının maliyyə naziri Mehmet Şimşek, Vergi

Auditi Qurumunun rəhbəri Adnan Ertürk, onun müavinləri Sema Küçük, Salih Tanrıku, Mutlu Akın və Mehmet Arabacı, qurumun qrup rəhbərləri və müavinləri konfransın təşkilatçıları olaraq tədbirdə iştirak etmişlər. Konfransda «Transmilli şirkətlərin vergi əmələməsində əsas problemlər və vergi bazasının aşınması və gəlirlərin bölüşdürülməsi sahəsində aktual məsələlər», «Vergi məlumatlarının mübadiləsi mövzusunda Türkiyənin mövqeyi», «Vergi mə-

lumatlarının mübadiləsi yolu ilə əldə olunan məlumatların vergi araşdırmalarında istifadəsi», «İri vergi ödəyicilərinin vergi əmələməsi: ölkələrin vergi yoxlama mexanizmlərinin və iri vergi ödəyiciləri ilə vergi idarələrinin əməkdaşlıq etməsində texnologiyadan istifadə» mövzusunda çıxışlar edilmişdir.

Konfransda Azərbaycanı Vergilər Nazirliyinin Beynəlxalq münasibətlər idarəsinin rəisi müavini İlqar Əkbərli təmsil etmişdir.

Rusiyada uşaqlar üçün vergi güzəşti

Gələn ildən başlayaraq iki və daha artıq uşağı olan ailələr daha az vergi ödəyəcəklər. İyun ayında Dövlət Dumasına təqdim olunan Vergi Məcəlləsinə dəyişiklikdə ikinci uşağa görə əməkhaqqının vergi tutulmayan məbləğinin həddi 1400 rubldan 2000 rubla, üçüncü və sonrakı uşaqlar dünyaya gəldikdə isə 4000 rubla qaldırılacaq.

Ən böyük güzəşt himayəsində öəl uşaqlar olan valideynlər üçün nəzərdə tutulub: onların əməkhaqqından hər bir öəl uşaq üçün 12 min rubl vergiyə cəlb olunmayacaq. Hazırkı qaydalara görə, bu səviyyə 3 min rubl təşkil edir. Qeyd etmək lazımdır ki, vergi tutulmayan məbləğlə bağlı qayda hər bir uşaq 18 yaşına çatana qədər tətbiq olunur. Lakin uşağın öyanı təhsil alması ilə bağlı yaş həddi 24-ə çatdırılır. Təhna valideyn, övladlığa götürmüş şəxs və

ya himayəçi üçün ikiqat vergi güzəşti tətbiq olunacaq. Artıq onu da demək mümkündür ki, gələn ildən uşaqlar üçün müavinətlərin verilmə qaydası da dəyişəcək. Dövlət başçısının artıq təsdiqlədiyi qərarla həmin məzuniyyəti, doğuş və ya

uşağa qulluq edən şəxslərin işgü-türünün ləğv olunması səbəbindən işdən azad olunması, həmçinin sosial sığortasının olmaması kimi hallar əhatə edilib. Yeni qaydalara əsasən, bu şəxslərlə yanaşı, tələbələr də «uşaqpulu» ala biləcəklər.

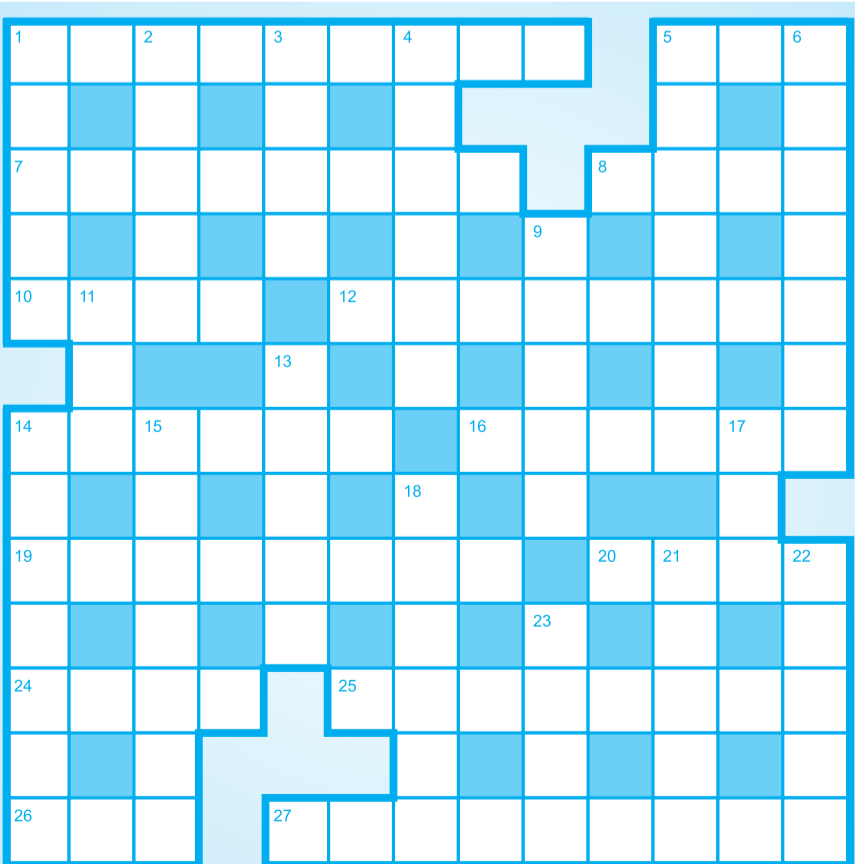
Transfert qiymətləri müzakirə edilmişdir

Beynəlxalq Maliyyə Korporasiyası (IFC) tərəfindən may ayının 27-dən 31-dək Tbilisi şəhərində «Transfert qiymətləri» mövzusunda kurs keçirilmişdir.

Kursun məqsədi region ölkələrində başlanğıc mərhələdə olan «transfert qiymətləri» məsələlərinin yerli qanunvericiliyə tətbiqi, bu sahədə dərin biliklərə malik ekspertlərin yetiştirilməsi olmuşdur. Kurs müxtəlif praktiki məsələ və misalları həllinə yönəlmişdir. Tədbirdə, əsasən, transfert qiymətlərində hüquqi məsələlər və onun yerli vergi qanunvericiliyinə uyğunlaşdırılması, «uzadılmış əl» və müqayisəlilik prinsiplərinin mahiyyəti, transfert qiymətlərinin metodologiyası, transmilli korporasiyalar arasında aparılan əməliyyatlarla «uzadılmış əl prinsipinin» araşdırılması, transfert qiymətlərinin auditi mövzuları əhatə

olunmuşdur. Məşğələlər zamanı transfert qiymətlərinin tənzimlənməsində vergi sazişlərinin və yerli vergi qanunvericiliyinin tətbiqi ilə yanaşı, iki əsas modelin (OECD və UN) əhəmiyyət kəsb etdiyi vurğulanmışdır. Bu modellərin fərqi praktiki misallarla izah edilmişdir.

Kursda Vergilər Nazirliyinin nümayəndələri - Vergi siyasəti və strateji araşdırmalar Baş İdarəsinin Makroiqtisadi diaqnostika və iqtisadi icmal şöbəsinin rəisi Yunis Quliyev, Beynəlxalq münasibətlər idarəsinin Beynəlxalq müqavilələr şöbəsinin əməkdaşı Ceyhun İsmayilov, Vergilər Nazirliyi yanında Xüsusi Rejimli Vergi Xidməti Departamentinin Xüsusi vergi rejimli müəssisələrin auditi şöbəsinin əməkdaşı Aras Miribrahimov və həmin departamentin İri vergi ödəyiciləri üzrə bəyannamələr şöbəsinin əməkdaşı Ülvi Tağıyev iştirak etmişlər.

Yuxarıdan aşağı: 1.Olimpiya çempionumuzun adı; 2.Ritorika termini; 3.Bir sıra ərəb ölkələrində pul vahidi; 4.Nigerin paytaxtı, eyniadlı departamentin mərkəzi; 5.Çəkisi az olan yüklərin qaldırılması üçün nəzərdə tutulan cihaz. Avtomobillərdə geniş yayılmışdır; 6.Elektrik dövrüyündə gərginlikdən asılı olaraq özü elektrik yükünü dəyişə bilən yarımkeçirici cihaz; 9.Tanınmış Azərbaycan şairi və əməkdar incəsənət xadiminin adı (1928-1992). Məşhur «Cüclərini» məhəsinin sözlərinin müəllifi; 11.Ərəblərdə adın bir hissəsi. «Atası» mənasında işlənir; 13.Osmanlı dövlətində sultanın şəxsi imzası və möhürü kimi istifadə olunan ərəb hərfləri ilə yazılmış xəttatlıq nişanəsi (gerb); 14.Mineral; 15.Braziliya yığmasının məşhur futbolçusu (1966); 17.XIX əsrdə həm maldar icma üzvlərinə məxsus xüsusi qurum, həm də oturaq əhalinin muvəqqəti yaşayış məskəni olmuş, sonradan daimi yaşayış məskəninə çevrilmiş kənd; 18.Siyənkimilər dəstəsinə aid balıq cinsi; 21.E.ə. 525-E.ə. 456-cı illərdə yaşamış yunan ədəbiyyatının banisi. «Zəncirlənmiş Prometey», «Farslar» və s. əsərlərin müəllifi; 22.Cəbrayıl rayonunda kənd; 23.General-mayor, Böyük Vətən müharibəsi iştirakçısının adı (1911-1996). Bakının Yasamal rayonunda küçə. **Soldan sağa:** 1.1887-ci ildə L.L.Zamenhof tərəfindən icad edilmiş və geniş yayılmış süni dil; 5.Azərbaycan nağılları personajlarından biri. Yarımheyvan, yarıminsan şəklində əfsanəvi varlıq; 7.Goranboy rayonunda sanatoriya-kurort əhəmiyyətli şəhər; 8.Mənşəcə Azərbaycan türklərindən olan məşhur sufi alim, xəlvətlik təriqətinin banisi (-1349); 10.Məşhur azərbaycanlı dirijor və bəstəkar Niyazi Tağızadə-Hacıbəyovun simfonik muğamı; 12.Veloped idmanı üzrə yarış və məşğələlər keçirmək üçün trek; 14.Ağstafa rayonunda qəsəbə; 16.Eyni relyef, iqlim və digər abiotik amillərə malik olan su hövzəsində və ya quruda müəyyən biosferə malik sahə; 19.Ovçuluq məqsədləri üçün silah kimi istifadə edilən «V» formalı uçan vasitə; 20.İspan avtomobil istehsalçısı; 24.Ötən əsrin 80-ci illərində məşhurluq qazanan amerikalı aktyor və boksçu; 25.İspan yazıçısı Migel de Servantesin romanında baş qəhrəman; 26.Tərkibində kükürd olan kimyəvi birləşmələrin başlanğıc hissəsi (m., -efirlər); 27.1952-ci ildə amerikalı qadın Qreys Hopper tərəfindən yaradılan ilk mnemonik proqramlaşdırma dili.

Tərtib etdi: Rafael

Qazetimizin ötən nömrəsində getmiş krossvordun cavabları:

Yuxarıdan aşağı:
1.Mosul; 2.Kakao; 3.Ozon; 4.Kroten; 5.Pelikan; 6.İnkasso; 9.Tamara; 13.Lempa; 14.Drezden; 15.Sekstet; 17.Dao; 18.Azurit; 21.Palau; 22.Piroq; 23.Ayer (Alfred Culs).

Soldan sağa:
1.Mikroskop; 5.Psi; 7.Saksofon; 8.Ələk; 10.Laos; 12.Velaskes (Diyeqo); 14.Dassen (Co); 16.Brandu (Marlon); 19.Eskapizm; 20.Apop; 24.Data; 25.Kraysler; 26.Not; 27.Peterburq.

idman

Millinin yeniyetmə güləşçilərinin əsas heyəti açıqlandı

İyunun 18-də Monteneqronun Bar şəhərində yeniyetmə güləşçilər arasında Avropa çempionatı start götürəcək. Yarışda hər 3 güləş növü üzrə Azərbaycan idmançıları da iştirak edəcəklər. Proqrama əsasən, iyunun 18-19-da sərbəst güləşçilər arasında qaliblər müəyyənləşəcəkdir.

Böyük məşqçi Əsgərhan Novruzov və məşqçi Vahid Məmmədovun rəhbərliyi altında Avropa çempionatının medalları uğrunda Nicat Mərdanlı (42 kq), Fazil Həsənov (46 kq), Mahir Əmiraslanov (50 kq), Vurgun Əliyev (54 kq), Məhəmməd Əliyev (58 kq), Teymur Məmmədov (63 kq), Abdulmüslim Muxdudinov (69 kq), Şamil Sadullayev (76 kq), Nurməhəmməd Hacıyev (85 kq) və İqbal Hacızadənin (100 kq) mübarizə aparması planlaşdırılır.

İyunun 20-21-də böyük məşqçi Rövşən Süleymanov və məşqçi Mətanət Süleymanovanın başçılığı altında 8 qız güləşçimiz - Ülkər Babayeva (38 kq), Türkan Nəsirova (43 kq), Sona Tumarxanova (46 kq), Şəbnəm Əhmədova (49 kq), Leyla Orucova (52 kq), Ləman Qurbanova (56 kq), Rahilə Quluzadə (60 kq) və Anitə Kələntərova (65 kq) çempion adı uğrunda yarışacaqlar.

Son iki yarış günü - iyunun 22-23-də yunan-Roma güləşçiləri arasında qaliblər müəyyənləşəcəkdir. Böyük məşqçi Nurəddin Rəcəbov və məşqçi Vüqar Aslanov heyətə Seymur Hüseynov (42 kq), Namaz Rüstəmov (46 kq), Mikayıl Rəhmanov (50 kq), Niyazi Məmmədov (54 kq), Zubair Dibiroy (58 kq), Sənan Əlimirzəyev (63 kq), Vüsal Həşimov (69 kq), İslam Abbasov (76 kq), Soslan Fənzəyev (85 kq) və Adambek Şidukovu (100 kq) daxil etmişlər.

Azərbaycan Güləş Federasiyasının Hakimler Kollegiyasının sədri, beynəlxalq dərəcəli hakim Qərib Əliyev görüşlərin idarə edilməsində ölkəmizi təmsil edəcəkdir.

Azərbaycan boksçusu Avropa çempionudur

Belarusun paytaxtı Minskə boks üzrə Avropa çempionatı başa çatmışdır. Azərbaycan Boks Federasiyasından bildirmişlər ki, milli komandamızın 2 üzvü həlledici görüşdə iştirak etmək hüququ qazanmışdır.

Olimpiya oyunlarının bürünc mükafatçısı, Avropa çempionu Teymur Məmmədov (91 kq) yarımfinalda ukraynalı Denis Poyatsıka ilə qarşılaşmışdır. Hər 3 hakim boksçumuzun qələbəsinə qeyd almışdır.

T.Məmmədov finalda rusiyalı Aleksey Yeqorov ilə üz-üzə gəlmişdir. İdmançımız zədəli olduğundan görüşü sonadək davam etdirə bilməmiş və nəticədə gümüş medalla kifayətlənməli olmuşdur.

Dünya çempionu Məhəmmədrəsul Məcidov (91 kq-dan yuxarı) isə döyüşmədən finala vəsiqə qazanmışdır. Boksçumuz yarımfinalda

təcrübəli Belarus idmançısı Viktor Zuyev ilə döyüşməli idi. Lakin V.Zuyev ringə çıxmaqdan imtina etmişdir. Milli komandamızın üzvü finalda rusiyalı Avropa çempionu Sergey Kuzminə qalib gələrək Avropa çempionu adını qazanmışdır.

Qeyd edək ki, Elvin Məmişzadə (52 kq) hakimlərin qeyri-obyektivliyi səbəbindən yalnız bürünc medalla kifayətlənməli olmuşdur. Uels nümayəndəsi Endryu Şelbi ilə döyüşdə ilk iki raundda üstünlük Azərbaycan idmançısının tərəfində olsa da, hakimlər qələbəni rəqibə vermişlər.

Salman Əlizadə (49 kq) isə yarımfinalda irlandiyalı Patrik Barnsa məğlub olmuşdur. Beləliklə, E.Məmişzadə və S.Əlizadə Avropa çempionatının bürünc medalını qazanmışlar.

Şahmatçımız dünya çempionu adını qazanmışdır

Rusiyanın Xansi-Mansiysk şəhərində şahmat üzrə dünya çempionatı davam edir. Çempionatda iştirak edən Azərbaycan grossmeysteri Şəhriyar Məmmədov şahmatın rapid növü üzrə yarışda bir-birinin ardınca beş qələbə qazanaraq dünya çempionu olmuşdur. Hesabında 11,5 xal olan grossmeysterimiz çempionatdakı əsas rəqibi Yan Nepomnyaşini 0,5 xalla qabaqlamışdır.

Blits üzrə yarışın ilk günündə isə grossmeysterimiz ikilik səkkiz turdan 10,5 xal toplayaraq hələ ki, altıncı yerdə qərarlaşıb. Qeyd edək ki, digər zəka sahibi Rauf Məmmədovun da hesabında 10,5 xal vardır.

Yarışın lideri aktivində 12 xalla Vyetnam təmsilçisi Le Kuaq Pyemdir.

Rusiyalı avtoyürüşçülər Azərbaycanda

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, Rusiyanın Azərbaycanlı Gənclər Təşkilatının sədri Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə həyata keçirilən «Bizim ümumi qələbəmiz» adlı layihə çərçivəsində Sankt-Peterburq-Baki-Moskva marşrutu üzrə təşkil edilən «Qələbə yolları ilə» Beynəlxalq avtoyürüşünün iştirakçıları Azərbaycanda olmuşlar.

Avtoyürüşdə iştirak edən 24 rusiyalı gənc müxtəlif bayraq və şüarlarla bəzədilmiş 8 avtomobillə Quba, Qəbələ və Bakını gəzmişlər. Qonaqlar Böyük Vətən müharibəsinin veteranları ilə görüşlər keçirərək onların qəhrəmanlıqla dolu döyüş yolu, maraqlı xatirələri, şücaətləri, ayrı-ayrı şəhərlərdə qazandıqları qələbənin tarixi barədə məlumatlar toplamışlar.

mozaika

Zəfəran

Azərbaycanda elə bitkilər yetişir ki, onların dünyada analoqu yoxdur. Ətrinə, rənginə və müalicəvi əhəmiyyətinə görə hazırda qram qızıldan baha olan Abşeron zəfəranı Azərbaycanın milli-maddi sərvəti hesab olunur.

Dünyada müalicəvi, həm də müqəddəs çiçək sayılan zəfəranın becərilməsi 3-4 min il bundan əvvəllə təsadüf edir. Bəzi mənbələrdə qeyd olunur ki, bu nadir bitki Avropaya ərəb istilaları zamanı aparılmışdır. Qədim Misir, Babilistan, İran və digər Asiya ölkələrində, Romada təbii və zəfəranla bəzənən çiçəklər yetişir.

zəfəranla bəzənən çiçəklər yetişir. Zəfəranın Abşeron yarımadasına gətirilməsi isə təxminən VIII-IX əsrlərə təsadüf edir. Abşeronun mülayim qışı, günəşli yayı və münbit torpağı zəfəranın becərilməsi üçün çox əlverişlidir. Bir kiloqram quru zəfəran almaq üçün 200 minə yaxın

çiçək lazımdır. Azərbaycanda ən keyfiyyətli zəfəran Bilgəhdə yetişir. Zəfəranın çiçəyi xoşbəxtlik hormonu - serotonin artırır, tonusu yüksəldir. Mədə-bağırsaq xəstəliklərinin müalicəsində əvəzsizdir, həzmə kömək edir. Onu iyləmək başağrısı, göy öskürək və ağciyər xəstəliklərini aradan qaldırır. Bu «xoşbəxtlik çiçəyi» qaraciyər və öd kisəsinin fəaliyyətinə çox müsbət təsir edir, qadınların hormonal sistemini tənzimləyir, diş eti ağrıları azaldır və dişləri qüvvətləndirir. Xərçəng xəstəliyinin müalicəsində bu bitkinin rolu dünyanın bir sıra nüfuzlu media orqanında qeyd edilmişdir.

- ◆ Göz xəstəliklərinin müalicəsində stəkana 5 qurudulmuş zəfəran telinin üzərinə 2 xörək qaşığı qaynar su əlavə edərək damə qoyurlar.
- ◆ İki dəqiqədən sonra təmiz pambığa 2-3 damcı hopdurub səhər və axşam gözü silirlər. Əvvəlcə 3, ikinci gün 5, üçüncü gün 7, dördüncü gün isə 10 dəfə silmək lazımdır. Bu müalicə nəticəsində gözü görmə qabiliyyəti yaxşılaşır.
- ◆ Beş qurudulmuş zəfəran teli əzilib toz halına salınır. Sonra bərabər miqdarda güləb qatılıb sıyıq hazırlanır. Bu məhlalı gözə sürtdükdə gözdə əmələ gələn xəstəlikləri müalicə edir.
- ◆ «Qızıləhmədi» almasının içərisini oyub oraya bir neçə zəfəran teli qoyulur. Bir sutkadan sonra hər 3 saatdan bir onu iyləmək yaddaşı möhkəmləndirir, beyni qidalandırır, baş ağrılarını kəsir və əhval-ruhiyyəni yaxşılaşdırır. Böyrək daşı xəstəliklərinin müalicəsi üçün 100 qram təmiz balı eməli qaba tökülür, vaxt odada qızdırılır, üzərinə 50 adəd əzilib toz halına salınmış zəfəran teli əlavə edilir və yaxşı-yaxşı qarışdırılır. Axşam və ya səhərlər bir çay qaşığı qəbul edilir.

Dil və qanunvericilik

Latin əlifbasına keçəndən və yeni orfoqrafiya qaydaları qəbul olunandan sonra xüsusilə yeni idarə və müəssisə adlarının, elmi anlayışlarının, alimlərin, xarici məşəli söz birləşmələrinin yazılmasında tez-tez problemlərlə üzləşirik. Bu cür problemlər bir çox xarici ölkələrdə, o cümlədən Almaniya qanunvericilik tənzimləyir.

Almaniyanın federal torpaq-

larından birində alman dili haqqında qanuna dəyişiklik edilib və 63 hərfdən ibarət söz rəsmi olaraq dildən çıxarılıb. Rusiya mətbuatının yazdığına görə, Məklənburq federal torpaqlarının parlamenti qərar qəbul edərək «Rindfleischetikettierungsbewachungsaufgabenübertragungsgesetz» sözünü rəsmən dildən çıxarıb. Bu sözün Azərbaycan dilinə tərcüməsi belədir: «Mal ötinin ştamplanması nəzarət məsuliyyətinin ötürülməsi qanunu». Qanun 1999-

cu ildə Məklənburqda inək quduzluğunun qarşısının alınması məqsədi ilə qəbul olunmuşdu və 63 hərfdən ibarət olan söz linqvistik tərəfindən təsdiq olunsa da, heç cür sifahi dilə keçə bilməmişdi.

Hazırda isə alman dilində ən uzun söz 36 hərfdən ibarət «Kraftfahrzeughaftpflichtversicherung» sözüdür. Bu sözün Azərbaycan dilinə tərcüməsi belədir: «Nəqliyyat vasitələri sahiblərinin icbari məsuliyyət sığortası».

Qarabağ atları

Azərbaycan atları uzun əsrlər boyu müəyyən təbii-tarixi şəraitin təsiri nəticəsində, həyat tələbatı sayəsində dəyişmiş, bir sıra yerli at cinsləri əmələ gəlmişdir. Bunlardan biri də Azərbaycanın Qarabağ bölgəsində formalaşan məşhur Qarabağ atlarıdır. Bir çox tədqiqatçılardan, müxtəlif tarixi mənbələrdən belə qənaətə gəlmək olar ki, Qarabağ atları öz mənşəyini ən qədim zamanlarda Azərbaycan ərazisində mövcud olmuş Manna, Midiya atlarının nəslindən, əsas etibarilə, Nesev (Xəzrin cənub-qərbində yerləşən Nesev düzənliyinin adı ilə) atlarından götürmüşdür.

Asiya və Qafqazda ən qədim at cinsi hesab edilən Qarabağ atları Şuşa, Ağdam və həmin rayonlara yaxın ərazilərdə yayılmışdır. Bu cinsdən olan atlar sovet vaxtı Şimali Qafqaz, Don və Rusiyanın cənubunda yerləşən bir çox at zavodlarına da aparılırdı. Hazırda «Ərəb», «Don», «Budyonni» kimi məşhur at cinsləri arasında Qarabağ atları da xüsusi yer tutur. Bu atlar daha dözümlüdür və yemə qarşı tələbkər deyil. Qarabağ atlarını Qafqazda mövcud olan digər cinslərlə hibridləşdirərmişlər. Qarabağ cinsli atlar ortaboylu, əzələli, yorğa olur.

Təyinatı etibarilə tipik dağ minik atı olan Qarabağ atları yüksək qaçış sürəti ilə seçilir. Bu atların əsas yerləş forması çaparaq yerləşdir.

Qarabağ atını başqalarından fərqləndirən əsas cəhət parlaq narıncı rəngidir. Xarakterik nişanlarının biri də ayaqlarının müxtəlif dərəcədə səkil (ağlıq), alınının tərək (qaşqa) olmasıdır. Bu nişanlar xüsusən «Ceyran» tipində daha çox təsadüf edilir. XIX əsrin ikinci yarısında Qarabağ atının Türkmənistanda yetişdirilən Axaltəke ilə qarışığından «Təke-Ceyran atı» yetişdirilib. Bu atlar hündürboy və yüksək sürəti ilə məşhurdur.

Qarabağ atının Avropaya gəlişi 1956-cı ilə təsadüf edir. O vaxt Böyük Britaniyaya səfər edən sovet rəhbəri Nikita Xruşov kraliça Yelizavetaya Ağdam Atçılıq Zavodunda yetişdirilmiş «Zaman» adlı Qarabağ atı da bağışlamışdı.

Son illər dövlətimiz tərəfindən Azərbaycan atlarının şan-şöhrətini özünə qaytarmaq, ölkəmizdə at-

çılığın inkişafını təmin etmək üçün ciddi işlər görülmüşdür. 2007-ci ildə «Atçılıq haqqında» Azərbaycan Respublikasının Qanunu qəbul olunmuş, bu qanunun tətbiqi ilə əlaqədar Prezident İlham Əliyev tərəfindən müvafiq fərmanlar imzalanmış, «Atçılığın inkişafı üzrə Proqram» təsdiq edilmişdir. Ağcabədi rayonunun Xamtorpaq ərazisində Qarabağ atlarının saxlanması üçün müəyyən şərait yaradılmış, torpaq sahəsi ayrılmışdır.

Bu gün Ermənistan hərbi birləşmələri tərəfindən işğal olunmuş Azərbaycan ərazilərinin 1 milyon əhalisi kimi, dünya şöhrətli Qarabağ atları da məcburi köçkünlük həyatı yaşayır. Şübhə etmirik ki, Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münasibəti zəifləmə xalqımızın mənafeyinə uyğun həllini

tapacaq, milli sərvətimiz olan Qarabağ atları öz şöhrətini işğaldan azad edilmiş doğma Qarabağımızdan dünyaya bir daha yayacaq.

Müdrüklər deyib ki...

«Xeyirxah olmağa nə var, işin çətini – ədalətli olmaqdır».

Viktor Hüqo (1802-1885)

